Gemeente Wijchen

Perspectiefnota 2026

1. Voorwoord

De Perspectiefnota 2026 is de eerste stap in het begrotingsproces. Deze stap wordt gevolgd door het opstellen van de Programmabegroting 2027-2030. Deze Perspectiefnota wordt behandeld in de gemeenteraad van 9 juli 2026. De Programmabegroting wordt op 5 november 2026 behandeld.

Naast de vooruitblik op het meerjarenperspectief 2027-2030, stellen we in deze Perspectiefnota een bijstelling voor over het lopende jaar 2026, door middel van een begrotingswijziging. Input voor deze begrotingswijziging komt uit de Programmarapportage van mei en uit de actualisatie van de onderwerpen in deze Perspectiefnota. Tot slot is de meicirculaire van het Rijk integraal verwerkt in deze nota.

Onzekerheid gemeentefonds, opschuivend ravijn
Er is nog steeds sprake van een aanzienlijke onzekerheid op onze grootste inkomstenbron. Hoewel de negatieve gevolgen van het 'ravijnjaar 2026' zijn verzacht met het uitbrengen van de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk, worden gemeenten vanaf 2028 structureel nog altijd stevig gekort in de algemene uitkering. De verwachting is wel dat het Rijk in de Voorjaarsnota 2027 compensatie zal geven op basis van het rapport van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd, dat begin 2027 zal volgen. Daar kunnen we echter begrotingstechnisch niet op vooruitlopen. Aan de kostenkant blijven we realistisch ramen en gaan we geen stelposten opnemen voor mogelijke besparingen, die niet concreet zijn.

Nieuwe bestuursperiode: Samen werken aan morgen
Ondanks de onzekerheden over de hoogte van de algemene uitkering, blijft Wijchen een stabiele koers uitzetten. In het nieuwe coalitieakkoord staan de ambities beschreven voor een levendig, sociaal, veilig en toekomstbestendig Wijchen. Een gemeente waar iedereen prettig kan wonen, werken en leven. Beleidsinhoudelijk en financieel gaan we dit akkoord vertalen vanaf de Begroting 2027.

Wijchen staat voor robuust financieel beleid. Wanneer het Rijk ons kort, zullen we de begroting daarop moeten aanpassen. Conform het advies van de VNG richten we ons op een structureel sluitende begroting 2027 en maken we de tekorten vanaf 2028 zichtbaar in het meerjarenperspectief.

Met voorliggende cijfers is het op dit moment niet nodig maatregelen in te zetten om tot een sluitende begroting te komen. Het eerstvolgende begrotingsjaar 2027 is structureel sluitend. De jaren daaropvolgend laten een overbrugbaar tekort zien.

Vervolgproces richting Begroting 2027
We zorgen ervoor dat we een sluitende begroting voor het jaar 2027 aanbieden en houden het tekort vanaf 2028 beperkt. We willen de inzet van de algemene reserve op het begrotingstekort zo laag mogelijk houden. Ondertussen wachten we de vervolggesprekken tussen het Rijk en de VNG af over het terugdraaien van de kortingen in het gemeentefonds. We onderzoeken richting de begroting de mogelijkheid om de bouwlegestarieven meer kostendekkend te maken. Daarbij kijken we ook naar het eventueel differentiëren van de tarieven. Vanwege het negatieve meerjarenperspectief zijn we terughoudend met het opstarten van structureel nieuw beleid, maar kijken we naar wat er wel kan. We doen dat met ambitie, realisme en vertrouwen in de kracht van onze inwoners.

Namens het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wijchen,
Geert Gerrits, Wethouder financiën

Inhoudsopgave

1. Voorwoord 3
2. Uitgangspunten 5
3. Samenvatting en doorkijk Begroting 2027 6
4. Structureel meerjarenperspectief 7

4.01 Meicirculaire 8
4.02 BUIG 11
4.03 Jeugd 12
4.04 WMO 14
4.05 Gemeenschappelijke regelingen 15
4.06 OZB-inkomsten 17
4.07 Klimaatmiddelen 18
4.08 Uitgangspunten tarieven en leges 19
4.09 Kapitaallasten 20
4.10 Overige mutaties bestaand beleid 20
4.11 Mutaties uit de Programmarapportage mei 2026 21
4.12 Inzet surplus algemene reserve 21
4.13 Nieuw beleid 21

5. Incidenteel meerjarenperspectief 22
6. MIO (Meerjaren Investerings Overzicht) 23

Bouwgrondexploitaties 26

7. Totaalbeeld 27
8. Provinciaal toezicht 28
9. Budgetmutaties structureel bestaand beleid 29
10. Nieuw beleid structureel 38
11. Posten incidenteel 41
12. Incidenteel totaalbeeld 46
13. Samenvatting begrotingswijziging per programma 49

2. Uitgangspunten

Conform onze financiële verordening en de nota Financieel rekentechnische uitgangspunten, stellen we de Begroting 2027 op met onderstaande uitgangspunten. Net zoals we bij deze Perspectiefnota de uitkomsten van de meicirculaire hebben meegenomen in de afwegingen, doen we dat in de Begroting met de uitkomsten van de septembercirculaire.

- We houden in onze structurele begroting een buffer aan voor onvoorziene kosten.
- Als we onze budgetten overschrijden moeten we dat binnen het programma zelf opvangen.
- Structurele tekorten vangen we op door blijvende maatregelen te treffen.
- Tekorten die eenmalig ontstaan vangen we op door incidentele maatregelen te treffen.
- Als we nieuwe beleidstaken en geld krijgen van de rijksoverheid, dan labelen we die één op één voor het doel. Wij streven ernaar om de uitvoering van de nieuwe taken te betalen met deze middelen. Met de gelabelde gelden worden ook de organisatie- en uitvoeringskosten binnen de Werkorganisatie Druten Wijchen structureel gedekt.
- Als we de Perspectiefnota of Begroting bespreken, wegen we af welke extra uitgaven nuttig en nodig zijn en wat het belangrijkst is. Buiten deze beslissingsmomenten kan geen extra incidenteel of structureel geld uitgegeven worden. Behalve als de gemeenteraad daar akkoord voor geeft.
- We rekenen in de Perspectiefnota met de indexpercentages uit de meicirculaire en stellen dit in de Begroting bij op basis van de septembercirculaire, wanneer dit significant afwijkt t.o.v. de meicirculaire. De indexpercentages uit de meicirculaire 2026 bedragen:

	2027	2028	2029	2030
Contractindex (prijs bruto binnenlands product)	2,50%	2,90%	2,50%	2,60%
Loonvoet sector overheid	4,20%	4,00%	3,60%	3,50%

- We rekenen rente toe aan de activa volgens de door de BBV voorgeschreven omslagrente. Voor het gehele meerjarenperspectief gaan we op dit moment uit van 1,5% omslagrente in de kapitaalslasten. Bij de Begroting 2027 actualiseren we het omslagpercentage.
- We accepteren een niet sluitende begroting in het eerste begrotingsjaar, als dat in het verloop van de vier jaren in het meerjarenperspectief wel tot stand wordt gebracht.
- Waar nodig zetten het surplus van de algemene reserve in om een structureel tekort te dekken. We vinden dit, vanuit een financieel robuuste gedachte, echter geen uitgangspunt om te handhaven voor de middellange, tot lange termijn.

3. Samenvatting en doorkijk Begroting 2027

De gemeente Wijchen heeft evenals andere gemeenten financiële uitdagingen in het meerjarenperspectief. Vorig jaar is het ravijn voor de jaren 2026 en 2027 door het Rijk deels gedempt. Daarmee is het tekort verschoven naar 2028 en verder.

1) Samenvatting structureel perspectief (x € 1.000.000)

Structureel perspectief	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Vertrekpunt: Begroting 2026	**0,7**	**0,6**	**-0,6**	**-0,6**	**0,5**
Meicirculaire	-0,8	-0,1	0,2	0,0	0,4
Kostenontwikkelingen	0,2	-0,6	-0,8	-0,8	-1,1
Inzet surplus algemene reserve	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Nieuw beleid	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,9
Structureel saldo Perspectiefnota 2026	**0,0**	**0,0**	**-1,3**	**-1,6**	**-1,1**

Met bovenstaande structurele begrotingssaldi is er geen directe noodzaak tot het treffen van maatregelen op de korte termijn. Richting 2028 is er voldoende tijd om het huidige structurele tekort op te lossen. Daarbij blijven we met de VNG druk zetten op het Rijk om de kortingen die nog steeds bestaan, terug te draaien en gemeenten te compenseren voor de tekorten op de jeugdzorg. Daarnaast is de algemene reserve voldoende gevuld om een structureel tekort tijdelijk op te vangen.

Hoewel de tekorten vanaf 2028 met de kennis van nu overkomelijk zijn, blijven we richting de Begroting 2027 terughoudend omgaan met nieuw beleid. Richting de begroting verwerken we het nieuwe coalitieakkoord. We onderzoeken ook de mogelijkheid om de bouwlegestarieven meer kostendekkend te maken. Daarbij kijken we naar het eventueel differentiëren van de tarieven.
De Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd zal begin 2027 een uitspraak doen naar de haalbaarheid van de ingeboekte besparingsmogelijkheden door het Rijk. Het kabinet heeft bevestigd dat het advies zwaarwegend en maatgevend zal zijn. Het ligt daarmee voor de hand dat compensatie in de Voorjaarsnota 2027 zal volgen. De uitkomsten daarvan worden voor gemeenten vertaald in de meicirculaire 2027. In de Perspectiefnota 2027 wegen we de beoogde OZB-stijging vanaf 2028 dan ook af en nemen bij die afweging ook mee of en op welke wijze tariefdifferentiatie wordt toegepast tussen woningen en niet woningen.

4. Structureel meerjarenperspectief

Met het vaststellen van de Begroting 2026 heeft de raad de startpositie bepaald voor de meerjarenbegroting 2026-2030. Alle structurele mutaties ten opzichte van de huidige begroting geven we samenvattend weer in onderstaande tabel, met de verwijzing naar het thema waarin we de mutatie toelichten.
In de kolom 'omvang' presenteren we per thema de totale omvang van het budget in de begroting 2026. Vervolgens nemen we onder de jaartallen 2026 t/m 2030 per jaarschijf de mutaties op t.o.v. de huidige begroting.

2) Structureel perspectief (x € 1.000)

		Omvang	Mutatie t.o.v. Begroting 2026				
Hfst.	**Structureel perspectief**	**2026**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
	Begrotingsresultaat 2026		729	623	-613	-582	510
	Raadsbesluit kinderraad		-15	0	0	0	0
	Actuele begroting 2026		**714**	**623**	**-619**	**-582**	**510**
4.01	Meicirculaire	93.432	-849	-55	292	37	408
4.01	Prijscompensatie meicirculaire		0	-15	-58	-33	-16
4.02	BUIG	15.157	979	200	172	168	101
4.03	Jeugd hoeveelheidseffect	19.964	-299	-357	-367	-377	-395
4.03	Jeugd prijseffect		0	-177	-178	-179	-187
4.04	WMO hoeveelheidseffect	11.668	331	361	381	391	412
4.04	WMO prijseffect		0	-69	-66	-63	-65
4.05	Gemeenschappelijke regelingen	55.586	-130	-72	-417	-486	-681
4.06	OZB-inkomsten	13.220	55	55	101	106	124
4.07	Klimaatmiddelen		0	0	0	0	0
4.08	Uitganspunten tarieven en leges		0	0	0	0	0
4.09	Kapitaallasten	4.456	96	35	34	27	23
4.10	Budgetruimte bestaand beleid		10	5	31	31	31
4.10	Uitzettingen bestaand beleid		-26	-553	-459	-465	-471
4.11	Prorap mei overige afwijkingen		-811	0	0	0	0
4.12	Inzet surplus algemene reserve		0	200	0	0	0
	Saldo structureel bestaand beleid		**70**	**180**	**-1.154**	**-1.425**	**-206**
4.13	Nieuw beleid Perspectiefnota		-50	-146	-166	-166	-166
4.13	Nieuw beleid, stelpost IHP kapitaallasten		0	0	0	0	-750
	Structureel saldo incl. nieuw beleid		**20**	**34**	**-1.319**	**-1.591**	**-1.123**

Uit bovenstaande tabel valt op te maken dat de jaarschijven 2026 en met 2027 structureel sluitend zijn, maar vanaf 2028 verwachten we een structureel begrotingstekort.

4.01 Meicirculaire

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaires. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de Miljoenennota en december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af.

Accres

In de meicirculaire 2026 is een nieuwe raming voor het accres 2026 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (bbp) door het Centraal Planbureau (CPB; CEP 2026).
Ten opzichte van de septembercirculaire is het accres positief bijgesteld vanwege loon- en prijsontwikkelingen.

BTW compensatiefonds

Gemeenten kunnen op een groot deel van de gemeentelijke taken btw kosten terugvragen in het zogeheten BTW-compensatiefonds (BCF). Dit wordt betaald door alle gemeenten vanuit een korting op het gemeentefonds. Het BTW-compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Blijven we met alle gemeenten samen onder dat plafond, dan wordt het gemeentefonds daar mee aangevuld. Gemeenten zijn in 2025 € 215 miljoen onder dit plafond gebleven. In de septembercirculaire 2025 werd hier door het Rijk al een voorschot van € 428 miljoen op uitbetaald. De definitieve afrekening BCF bedraagt daarmee nu € 213 miljoen lager. Dit bedrag wordt in 2026 incidenteel onttrokken aan het gemeentefonds. Structureel houden we hierdoor ook rekening met een lagere jaarlijkse afrekening van € 100k.

Korting op WOZ-waarden

We zien in deze algemene uitkering een behoorlijke korting op de algemene uitkering in verband met de gestegen WOZ-waarden in Wijchen. In Wijchen zijn de woningen gemiddeld met 15% in waarde gestegen, meer dan gemiddeld in Nederland. Het Rijk stelt dat gemeenten met hoge WOZ waarden in staat zijn om meer inkomsten te genereren uit de OZB en kort daarmee de algemene uitkering. Ondanks de accresstijging waarmee het gemeentefonds op totaalniveau voor Nederland toeneemt, is hierdoor de stijging van het vrij besteedbare saldo van het gemeentefonds de komende jaren beperkt voor Wijchen.

Taakmutaties

In de circulaire zijn diverse taakmutaties opgenomen. Dit houdt in dat het Rijk voor specifieke taken meer, of minder geld beschikbaar stelt. In onderstaande tabel laten we zien welke onderwerpen dit betreft. De bedragen voegen we toe aan de budgetten.

3) Verloop Algemene Uitkering (x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029	2030
Stand septembercirculaire 2025	93.367	94.784	94.896	98.433	102.494
Stand meicirculaire 2026	92.732	96.555	95.086	95.977	100.292
Saldo	-635	1.772	190	-2.456	-2.202
Taakmutaties					
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	0	-507	0	0	0
Huishoudelijke hulp uit Wmo	0	0	0	3.283	3.437
Vangnet m.b.t. huishoudelijke hulp	0	0	0	-980	-1.026
Kinderopvang pleegouders	-24	-25	0	0	0
Wet handhaving sociale zekerheid	-12	-3	-3	-4	-4
Alleenverdienersproblematiek	-46	0	0	0	0
IBO Problematische schulden	-40	0	0	0	0
Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp	-38	0	0	0	0
Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren	-20	-20	-20	-20	-25
Ondersteuning lokale politieke partijen	-17	0	0	0	0

	2026	2027	2028	2029	2030
Compensatie decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	0	-1.327	0	0	0
Gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen	0	-6	0	0	0
Participatie – nieuw beschut werk	-17	70	134	223	237
Armoedebestrijding kinderen	0	-9	-9	-9	-9
Totaal taakmutaties	**-214**	**-1.827**	**102**	**2.493**	**2.610**
Mutatie gemeentefonds vrij besteedbaar	**-849**	**-55**	**292**	**37**	**408**
Indexatie budgetten conform meicirculaire 2026	0	-15	-58	-33	-16
Mutatie vrij besteedbaar na indexering kostenkant	**-849**	**-70**	**234**	**4**	**392**

Toelichting op de taakmutaties

Abonnementstarief WMO
De afschaffing van het abonnementstarief wordt met een jaar uitgesteld naar 2028. Voor het jaar 2027 wordt hiervoor € 225 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds. We gingen ervan uit dat dit besparingen zou opleveren. Hiervoor hadden we gelijk aan de uitname uit het gemeentefonds de lasten verlaagd. Voor 2027 verhogen we nu weer de lasten.

Huishoudelijke hulp
Vanaf 2029 wordt huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening geschrapt binnen de Wmo, waarvoor € 1,4 miljard aan het gemeentefonds wordt onttrokken. Concreet moet er nog uitgewerkt gaan worden welke gevolgen dit heeft voor onze uitvoering. We gaan er op voorhand vanuit dat we de kosten met hetzelfde bedrag kunnen verlagen als waarmee de algemene uitkering nu wordt gekort.

Huishoudelijke hulp, Vangnetregeling
Tegelijk wordt € 430 miljoen toegevoegd als vangnet voor mensen die deze hulp niet zelf kunnen regelen. Per saldo is sprake van een korting van € 1 miljard op de huishoudelijke hulp. Voor Wijchen gaan we uit van een budgettair neutraal effect. De lasten Huishoudelijke hulp zullen dalen, maar de vergoedingen in de bijzondere bijstand gaan vermoedelijk omhoog.

Kinderopvang pleegouders
Bij Voorjaarsnota 2025 is door de Rijksoverheid extra geld beschikbaar gesteld als bijdrage voor de kosten die pleegouders maken voor kinderopvang en buitenschoolse opvang van hun pleegkinderen. Deze bijdrage is bedoeld voor alle pleegouders die gebruik maken van (vormen van formele) kinderopvang en buitenschoolse opvang (bso), ook in het vrijwillig kader. Pleegouders betalen nu een eigen bijdrage in de kosten van kinderopvang en buitenschoolse opvang; dit zijn kosten die overblijven na het ontvangen van de eventuele kinderopvangtoeslag. Gemeenten en pleegzorgaanbieders spreken met elkaar af hoe pleegouders aanspraak kunnen maken op deze bijdrage.

Wet handhaving sociale zekerheid
Het wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid treedt per 1 januari 2027 in werking. De uitvoeringsconsequenties voor gemeenten zijn inzichtelijk gemaakt met twee artikel 2-onderzoeken. Het ene onderzoek richtte zich op nieuwe of gewijzigde taken in het wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid en onderliggende besluiten. Het andere onderzoek richtte zich specifiek op wijzigingen voor het (tussentijdse)

maatregelenbesluit. Mede op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken ontvangen gemeenten een bijdrage in de uitvoeringskosten van het wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid. Het betreft een incidentele bijdrage voor 2026 van € 6,6 miljoen en een structurele jaarlijkse bijdrage van € 1,8 miljoen vanaf 2027.

Alleenverdienersproblematiek
Op basis van de wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek verstrekken gemeenten in de periode 2025-2027 een vaste tegemoetkoming aan alleenverdienershuishoudens die door een ongunstige samenloop van regelingen te weinig toeslagen ontvangen en hierdoor een inkomen onder het bestaansminimum hebben.

IBO Problematische schulden
Het kabinet voert een pakket aan maatregelen in om problematische schulden aan te pakken.

Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp
Het beoogde doel van deze uitkering is om gemeenten de mogelijkheid te bieden om de bestaande lokale aanpak van energiearmoede te intensiveren. Om gemeenten te helpen, hebben het ministerie van SZW, de Stichting Tijdelijk Noodfonds Energie (TNE) en de VNG samengewerkt aan een portaal dat op een zorgvuldige en veilige wijze contactgegevens van aanvragers bij het TNE, die hiervoor toestemming hebben gegeven, beschikbaar stelt aan gemeenten. In combinatie met de ontvangen data maakt dit het mogelijk huishoudens met een hoge energierekening en een laag inkomen gericht te benaderen, passende ondersteuning te bieden en daarbij gebruik te maken van het bestaande lokale hulpaanbod.

Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren
Er wordt structureel extra budget beschikbaar gesteld gericht op de arbeidsinschakeling van jongeren tot 27 jaar. Het gaat om middelen voor individuele gemeenten voor het ondersteunen van jongeren bij of gericht op arbeidsinschakeling.

Ondersteuning lokale politieke partijen
Op de huidige begroting van het ministerie van BZK is € 8,2 miljoen in 2026 beschikbaar voor de subsidiëring van decentrale politieke partijen. Dit is onderdeel van het wetsvoorstel Wet op de politieke partijen (Wpp). Omdat deze wet nog niet in werking is getreden, ontbreekt momenteel de vereiste wettelijke grondslag om deze middelen uit te keren. De leden Clemminck – Tijs van der Brink hebben een amendement op de Ontwerpbegroting 2026 ingediend aangaande ondersteuning lokale politieke partijen. Dit amendement betreft een incidentele overboeking van de begroting van BZK naar het gemeentefonds van € 5,5 miljoen in 2026. Met verstrekking van deze middelen aan gemeenten middels een decentralisatie-uitkering, worden gemeenten in de gelegenheid gesteld om politieke partijen die een zetel hebben in de gemeenteraad te ondersteunen. De verdeling van deze middelen is gebaseerd op het totaal aantal zetels in de gemeenteraad maal het bedrag per zetel. Het bedrag per zetel is afhankelijk van het inwoneraantal van de gemeente.

Compensatie decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)
Voor 2027 is geld beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Wij gaan er nog altijd vanuit dat deze middelen structureel aan het gemeentefonds worden toegekend.

Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen
Gemeenten en hun antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) werken samen als het gaat om de preventie van discriminatie op lokaal niveau. Voor de kerntaken van de ADV's krijgen gemeenten sinds 2009 structureel geld via de algemene uitkering van het

gemeentefonds. Gemeenten krijgen in 2027 (net als in 2024, 2025 en 2026) middelen om méér aan preventie te kunnen doen.

Participatie
De omvang van de integratie-uitkering participatie wijzigt als gevolg van toekenning van loon- en prijsbijstelling 2026. Verder is de verdeling van de Rijksbijdrage beschut werk geactualiseerd. Dit heeft beperkte invloed op onze bijdragen hiervoor. De verdeling van de Rijksbijdrage op de WSW-middelen vanaf 2026 is eveneens geactualiseerd, gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie in 2025

Armoedebestrijding kinderen
Er is structureel geld beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen.

4.02 BUIG

De wet BUIG bestaat uit een aantal regelingen, waarvan de bijstand (uitkeringen participatiewet) het grootste deel beslaat. Hiervoor ontvangen we van het rijk het budget BUIG. Dit budget wordt berekend via een objectief verdeelmodel. Het rijk hanteert het uitgangspunt dat voor alle gemeenten samen een toereikend macrobudget wordt vastgesteld. Voor deze begroting gaan we uit van het laatst bekende macrobudget en verhogen dat meerjarig met dezelfde groei die we inschatten voor de aantallen cliënten aan de kostenkant. We gaan er ook vanuit dat de mutatie en 2,5% indexering van de uitkeringen vertaald worden in een evenredige stijging van de Rijksuitkering.

4) Aantallen bijstandsontvangers

	2026	2027	2028	2029	2030
Stand 1 januari	**746**	**756**	**766**	**776**	**786**
Reguliere in/uitstroom	10	10	10	10	10
Stand 31 december	**756**	**766**	**776**	**786**	**796**

We zijn gestart in 2026 met 746 bijstandsgerechtigden. In het eerste kwartaal is er een daling in het bestand opgetreden. De middellange termijn prognose kent veel onzekerheden door nationale en internationale onzekerheden. Hierdoor houden we vooralsnog vast aan de verwachting van een lichte groei van het bijstandsvolume. Daarnaast stijgen de gemiddelde kosten per bijstandsgerechtigde door indexering.

5) Resultaat BUIG, exclusief effect gemeentefonds.

x € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo BUIG actueel	**-1.302**	**-1.328**	**-1.359**	**-1.416**	**-1.416**
Opbrengsten BUIG Perspectiefnota	13.389	13.902	14.432	14.980	15.546
Kosten BUIG Perspectiefnota	15.157	15.800	16.412	17.042	17.695
Saldo BUIG Perspectiefnota	**-1.769**	**-1.898**	**-1.980**	**-2.062**	**-2.148**
Vangnetuitkering (verantwoording T+1)	1.446	770	793	814	833
Saldo Perspectiefnota	**-323**	**-1.129**	**-1.186**	**-1.248**	**-1.315**
Mutatie Structureel t.o.v. Begroting	**979**	**200**	**172**	**168**	**101**

In het begin van oktober maakt het ministerie de definitieve hoogte van de BUIG uitkering 2026 en het voorlopige budget 2027 aan gemeenten bekend.

Met de voorliggende tekorten op de regeling komen we in aanmerking voor een uitgebreid Vangnetuitkering. Met de Vangnetuitkering worden gemeenten

gecompenseerd, wanneer zij niet uitkomen met het Rijksbudget. Bij een uitgebreid vangnet wordt het als volgt gecompenseerd: De eerste 5% ten opzichte van het rijksbudget is voor rekening van de gemeente. Het tekort tussen de 5% en 10% wordt voor 50% gecompenseerd en het tekort boven de 10% wordt volledig gecompenseerd. We hebben in bovenstaande tabel een berekening gemaakt van de verwachte hoogte van de Vangnetuitkering. De uitkering ontvangen we een jaar nadat het tekort optreedt. Hierdoor is het vangnet in 2026 is hoger dan vanaf 2027, omdat het tekort in 2025 relatief hoger was.

4.03 Jeugd

Dit thema behandelt het geactualiseerd meerjarenperspectief van het onderdeel Jeugd in de begroting 2026 van de gemeente Wijchen. Dit geactualiseerde meerjarenperspectief vloeit voort uit de Nulmeting 2026.

Grip en sturing

Met de jaarlijkse Nulmeting verkrijgen we vroegtijdig integraal inzicht in de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten. Naast de duiding van het jaarbeeld 2025, nemen we hier ook de definitieve tarieven 2026 in mee, maken we cliënt- specifieke prognoses en verdiepende analyses. Middels de Programmarapportage mei 2026, het monitorverslag en de informatieavond Jeugd en WMO in juni nemen wij u mee in de resultaten van de Nulmeting 2026 en het effect hiervan op de budgetten.
Door het periodiek monitoren en analyseren van het zorggebruik hebben we grip. Doordat we de gebruikersvragen kennen, kunnen we een passend vrij toegankelijk aanbod beschikbaar hebben of ontwikkelen. Waar mogelijk verminderen of voorkomen we de vraag naar individueel maatwerk. Op deze wijze beïnvloeden we het zorggebruik.

Beinvloedbaarheid zorggebruik

Er is een onderscheid tussen te beïnvloeden zorggebruik en zorggebruik waar we als gemeente nauwelijks tot geen invloed op hebben. De categorieën zorg waar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente minimaal zijn, betreft met name jeugdhulp met verblijf, landelijke transitie arrangementen en opgelegde zorg. In deze categorieën zorgt een kleine groep jeugdigen met zware zorg voor een relatief groot deel van de totale kosten van Jeugd.

Geactualiseerd meerjarenperspectief

In onderstaande tabel ziet u de totaalbudgetten 2026 en de meerjarige bijstelling van de Jeugd- budgetten (bedragen x € 1.000):

Jeugd x € 1.000	2026 primitief begroot	2026 Actualisatie	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Dagbehandeling	1.314	1.295	19	7	7	8	8
Verblijf	5.164	5.707	-544	-383	-392	-400	-409
Ambulant	6.077	5.954	123	-209	-213	-221	-238
GGZ zorg	4.005	4.009	-4	-42	-43	-40	-42
Bescherming/reclassering	1.330	1.242	88	79	81	83	84
PGB	162	162	0	-2	-2	-2	-2
Overig	1.912	1.895	18	14	15	16	16
Totaal	**19.964**	**20.263**	**-299**	**-534**	**-545**	**-555**	**-582**

Waarvan hoeveelheidseffect	-299	-357	-367	-377	-395
Waarvan prijseffect	0	-177	-178	-179	-187
Totaal	**-299**	**-534**	**-545**	**-555**	**-582**

Op totaalniveau betreft dit een structurele negatieve bijstelling vanaf 2026, hoofdzakelijk veroorzaakt door het hoeveelheidseffect bij de categorieën verblijf en ambulant. Dit lichten we verderop in dit thema toe. Daarnaast zien we vanaf 2027 een prijseffect. Het

verwachte regionale indexpercentage 2027 ad +3,59% is hoger dan het indexpercentage waar in de primitieve begroting 2026 mee is gerekend.
Het verwachte negatieve resultaat 2026 egaliseren we via de programmarapportage mei 2026 met de reserve Jeugd. Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van (verwachte) jaarresultaten Jeugd.

Meerjarenperspectief per categorie
In het thema Jeugd van de Programmarapportage mei 2026 en het eerste monitorverslag van 2026 is per onderdeel uitvoerig toegelicht hoe het zorggebruik zich in 2026 ontwikkelt en wat het effect daarvan is op de kosten. In deze paragraaf zoomen we nog even extra in op het meerjarig beeld.
Verblijf
Bij jeugdhulp met verblijf zien we in 2026 een groter financieel nadeel. Dit komt vooral door de inzet van zeer specialistische zorg voor één jeugdige. Deze zorg stopt naar verwachting halverwege 2026, omdat deze jeugdige overgaat naar de Wet langdurige zorg (Wlz).
Daarnaast zorgen ook andere ontwikkelingen voor hogere kosten, zowel in 2026 als in de jaren daarna. Het gaat om de oorzaken die genoemd zijn in de Prorap mei: de duurdere verblijfsproducten, het effect van de essentiële functies en nieuwe instroom. Een deel van deze nieuwe instroom komt door een verschuiving vanuit de Landelijke Transitie Arrangementen (LTA).

Ambulant
Bij ambulante jeugdhulp zien we vanaf 2027 een financieel nadeel. Dit komt door de nieuwe begeleidingsproducten die sinds 2025 worden ingezet en nog niet waren opgenomen in de begroting. Het gaat om 1-op-1 begeleiding die aanvullend wordt ingezet naast verblijf.
Bij reguliere en specialistische begeleiding zien we juist een afbouw in de komende jaren. Vanuit de Hervormingsagenda gaat het sociaal team een deel van de begeleiding zelf bieden. Hierdoor verwachten we minder inzet van reguliere en specialistische begeleiding door zorgaanbieders.

GGZ
Bij GGZ zien we meerjarig zelfde ontwikkeling als in 2026. Verder geen bijzonderheden te melden.

Bescherming / Reclassering
Bij GGZ zien we meerjarig zelfde ontwikkeling als in 2026. Verder geen bijzonderheden te melden.

Inhoudelijke ontwikkelingen
- Regionale Winstwaarschuwing kostenstijging Jeugd vanaf 2025 wordt concreet.
  In de begroting 2025 kondigden we in de vorm van een winstwaarschuwing al aan dat de kosten van de jeugdzorg zouden blijven stijgen.
  We zien nu deze winstwaarschuwing verder concreet worden in de vorm van verschuiving naar en instroom in de duurdere zorgvormen (verblijf) van de essentiële functies.
- Beheers en verbetermaatregelen*:* Lokale aanpak Hervormingsagenda. We wilden in 2026 beginnen met het inzetten van (basis)hulp binnen het Sociaal Team. Er moeten nog een paar bestuurlijke keuzes worden gemaakt, onder andere over de juridische inrichting van de Sociaal Teams. Bij de begroting 2027 komen we met een meerjarige financiële prognose

Taakstellingen vanuit het Rijk: via de meicirculaire 2025 zijn besparingen vanuit het Rijk opgelegd aan gemeenten als onderdeel van de landelijke hervormingsagenda Jeugd. Het gaat hier om het invoeren van een eigen bijdrage in de jeugdzorg en het sturen op

trajectduur. Dit is (in lijn met begrotingsrichtlijnen van de provincie) als taakstelling reeds in de begroting 2025 opgenomen vanaf jaarschijf 2028.

4.04 WMO

Dit thema behandelt het geactualiseerd meerjarenperspectief van het onderdeel WMO in de begroting 2026 van de gemeente Wijchen. Dit geactualiseerde meerjarenperspectief vloeit voort uit de Nulmeting 2026.

Grip en sturing

Met de jaarlijkse Nulmeting verkrijgen we vroegtijdig integraal inzicht in de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten. Naast de duiding van het jaarbeeld 2025, nemen we hier ook de definitieve tarieven 2026 in mee en maken we verdiepende analyses. Middels de Programmarapportage mei 2026, het monitorverslag en de informatieavond Sociaal Domein in juni nemen wij u mee in de resultaten van de Nulmeting 2026 en het effect hiervan op de budgetten.
Door het periodiek monitoren en analyseren van het zorggebruik hebben we grip. Doordat we de gebruikersvragen kennen, kunnen we een passend vrij toegankelijk aanbod beschikbaar hebben of ontwikkelen. Waar mogelijk verminderen of voorkomen we de vraag naar individueel maatwerk. Op deze wijze beïnvloeden we het zorggebruik.

Beinvloedbaarheid zorggebruik

Er is een onderscheid tussen te beïnvloeden zorggebruik en zorggebruik waar we als gemeente nauwelijks tot geen invloed op hebben. Bij WMO zien we dat er sprake is van vergrijzing, langer thuis blijven wonen, verscherping van toetsing op WLZ-toegang en de aanzuigende werking van het abonnementstarief. Op deze onderdelen hebben we geen invloed op het aantal zorggebruikers, maar kunnen we wel sturen op de juiste grondslag en doorverwijzen naar de Wet langdurige zorg (WLZ) als dit voorliggend is.

Geactualiseerd meerjarenperspectief

In onderstaande tabel ziet u de totaalbudgetten 2026 en de meerjarige bijstelling van de WMO- budgetten (bedragen x € 1.000):

WMO x € 1.000	2026 primitief begroot	2026 Actualisatie	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Huishoudelijke hulp	4.969	4.619	351	382	404	415	434
Begeleiding	3.441	3.441	0	-35	-36	-37	-38
Hulpmiddelen	1.155	1.155	0	-11	-11	-12	-12
Dagbesteding	977	997	-20	-36	-33	-29	-29
Woonvoorzieningen	432	432	0	-4	-4	-4	-5
PGB	414	414	0	-4	-4	-4	-4
Overig	63	63	0	0	0	0	0
Stelpost Eigen bijdragen	217	217	0	0	0	0	0
Totaal	**11.668**	**11.337**	**331**	**292**	**314**	**328**	**347**

Waarvan hoeveelheidseffect	331	361	381	391	412
Waarvan prijseffect	0	-69	-66	-63	-65
Totaal	**331**	**292**	**314**	**328**	**347**

Op totaalniveau betreft dit een positieve bijstelling vanaf 2026, hoofdzakelijk veroorzaakt door het hoeveelheidseffect bij huishoudelijke hulp. Daarnaast zien we vanaf 2027 een prijseffect. Het verwachte regionale indexpercentage 2027 ad +3,59% is hoger dan het indexpercentage waar in de primitieve begroting 2026 mee is gerekend.
Het verwachte positieve resultaat 2026 egaliseren we normaliter met de reserve WMO, bedoeld voor het egaliseren van (verwachte) jaarresultaten WMO. Omdat deze reserve al aan het maximale plafond zit, valt het resultaat via de programmarapportage mei 2026 vrij in de algemene middelen.

Meerjarenperspectief per categorie
In het thema WMO van de Programmarapportage mei 2026 en het monitorverslag van 2026 is per onderdeel uitvoerig toegelicht hoe het zorggebruik zich in 2026 ontwikkelt en wat het effect daarvan is op de kosten. In deze paragraaf zoomen we nog even extra in op het meerjarig beeld.

Huishoudelijke hulp
Bij huishoudelijke hulp zagen wij in de eerste helft van 2025, geheel tegen de verwachting in, het aantal klanten licht dalen. Dit werd met name veroorzaakt door een verhoogde uitstroom. Verder is er nog steeds sprake van arbeidskrapte waardoor indicaties niet meteen of volledig verzilverd worden. Met onze aanbieders maken we afspraken over de wijze waarop de beschikbare hulpen zo efficiënt mogelijk ingezet kunnen worden.
De verwachte groei in uren is in 2025 door deze omstandigheden uitgebleven. In de meerjarige begroting zijn we uitgegaan van een jaarlijkse groei van de in te zetten uren. De ontwikkeling geeft aanleiding tot het neerwaarts bijstellen van de raming. Dit leidt tot een meerjarig voordeel.

Dagbesteding
Binnen de dagbesteding voor ouderen is sprake van een toename van het gebruik en van een verschuiving van de basis dagbesteding naar de specialistische dagbesteding. Dit hangt samen met het langer zelfstandig thuis wonen van ouderen en de aangescherpte toegang tot de Wet langdurige zorg, waardoor cliënten met een zwaardere ondersteuningsbehoefte langer binnen de Wmo blijven. Deze ontwikkeling leidt tot een opwaartse druk op de kosten.

Inhoudelijke ontwikkelingen
- *Uitgestelde invoering inkomensafhankelijke bijdrage (naar 2028)*
  Een ontwikkeling die in het meerjarenperspectief een effect gaat hebben is de aangekondigde invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage WMO. Deze is wederom met een jaar uitgesteld, naar 2028. Zodra concreet wordt wat dit voor Wijchen betekent en hoe dit zich verhoudt tot de reeds opgenomen stelposten in dit kader, informeren we de raad en actualiseren we de cijfers.
- Het kabinet heeft in het coalitieakkoord “Aan de slag” het voornemen uitgesproken om hulp bij het huishouden vanaf 2029 niet langer als maatwerkvoorziening binnen de Wmo aan te merken. Mensen die dat kunnen, zullen in de toekomst zelf moeten betalen voor hun huishoudelijke hulp. Dit voornemen kan op termijn gevolgen hebben voor de wijze waarop deze ondersteuning wordt ingericht en gefinancierd. Vooralsnog betreft het een beleidsvoornemen; nadere uitwerking en besluitvorming moeten nog plaatsvinden. De ontwikkelingen worden gevolgd en waar nodig betrokken bij de verdere beleids- en financiële ramingen.

4.05 Gemeenschappelijke regelingen
In onderstaande tabel is de impact van de ingediende Begrotingen 2027 en begrotingswijzigingen 2026 van de gemeenschappelijke regelingen in beeld gebracht. De impact is gebaseerd op de ontwerpbegroting en de zienswijze hierop, zoals het college die heeft vastgesteld. De beslisnota’s over de zienswijzen worden in juni 2026 in de raad behandeld. Voor de toelichting op onderstaande mutaties verwijzen we naar de betreffende stukken.

7) Tabel: Totaalbeeld gemeenschappelijke regelingen conform gemeentelijke zienswijze.

x € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Mutatie MGR Werkbedrijf	373	344	100	143	159
Mutatie IRvN	0	-124	-124	-124	-124
Mutatie ODGM	0	0	0	0	0
Mutatie GGD	0	0	0	0	0
GGD ontvlechting bedrijfsvoeringstaken VRGZ	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm
Mutatie VRGZ	-59	-213	-329	-278	-354
Mutatie MARN	252	0	0	0	0
Mutatie BVO DRAN	-21	127	142	163	28
Mutatie Groene Metropoolregio	5	0	7	15	4
Mutatie WDW zienswijze	-680	-206	-213	-405	-394
Mutatie GR Munitax / BSR	0	0	0	0	0
Mutatie IBO	0	0	0	0	0
Totaal mutatie GR'en structureel	**-130**	**-72**	**-417**	**-486**	**-681**

MGR Werkbedrijf
Vooral vanwege het ingroeipad van de herverdeling van de toerekening van kosten vanuit de MGR naar de gemeenten, zien we een voordeel in de eerste jaren terug. Bij deze bedragen hebben we de mutatie in loonkostensubsidie gecorrigeerd, omdat de mutatie hierop al in het saldo van BUIG in paragraaf 4.02 is meegenomen. Daarom wijken deze bedragen af van de bedragen in de beslisnota t.a.v. de zienswijze op de begroting van de MGR.

IRvN
De kostenverhoging van de IRvN is vrijwel volledig toe te schrijven aan het nieuwe MDM beleid. Met het regionaal Mobile Device Management (MDM)-beleid regelen we wat gebruikers met zakelijke apparatuur mogen doen en welke zakelijke toepassingen vanaf privé apparatuur zijn toegestaan. Dit is een regionaal ingestoken beleidsplan, waarmee we de digitale veiligheid vergroten en voldoen aan de regelgeving omtrent cyberbeveiliging.

ODGM
Vanaf 1 januari 2026 is de Omgevingsdienst Groene Metropool van start gegaan. De ODGM heeft uitstel gevraagd voor het indienen van haar begroting. Eventuele financiële effecten voor Wijchen nemen we in een later stadium op.

GGD
De incidentele frictiekosten en structurele meerkosten voor de ontvlechting van de bedrijfsvoering met de VRGZ volgen op een later moment en zijn nog niet financieel vertaald in de Ontwerpbegroting 2027. Indicatief zijn deze kosten voor Wijchen ruim een ton incidenteel en zo'n € 50.000 structureel. We wachten de begrotingswijziging vanuit de GGD af in de loop van 2026. De ingediende meerjarenbegroting 2027 van de GGD past binnen de bestaande budgetten.

VRGZ
De conceptbegroting 2027 laat een aanzienlijke stijging van de lasten zien ten opzichte van 2026. De totale lasten nemen toe van circa € 106,5 miljoen in 2026 naar €116,9 miljoen in 2027 (+ €10,4 miljoen, circa +9,8%). Deze stijging wordt met name veroorzaakt door autonome kostenontwikkelingen, inflatie en intensivering van taken, waaronder binnen crisis- en rampenbestrijding. De batenontwikkeling blijft hierbij achter en is deels onzeker. De aanvullende rijksmiddelen voor weerbaarheid zijn onvoldoende om de stijgende lasten en eerdere kortingen volledig te compenseren. Hierdoor ontstaat een structureel financieel spanningsveld. Voor de gemeente Wijchen betekent dit een oplopende financiële bijdrage aan de VRGZ.

DRAN
Er is sprake van een financieel voordeel de komende jaren. Er is een voordeel op het routevervoer en een verwachte toename van kosten van het vraagafhankelijk vervoer. Voor de raming van het vervoer wordt uitgegaan van een jaarlijkse toename van het jeugdvervoer van 15%, het leerlingenvervoer van 5% en het vraagafhankelijk vervoer van 5%. Dit cumuleert per jaar. Per jaar blijven we volgen of deze raming ook realistisch is. Mogelijk is de toename van het routevervoer aan de hoge kant en kan het omlaag worden bijgesteld. Het voordeel van 2026 houden we vooralsnog achter de hand i.v.m. ontwikkeling van de brandstofprijzen. We monitoren dit en we komen hier in de programmarapportage van November op terug.

WDW
De begroting 2027 van de WDW is op bestaand beleid opgebouwd en stijgt over het geheel genomen met € 159k ten opzichte van de jaarschijf 2027 uit de meerjarenbegroting 2026 van de WDW. Bij de actualisatie van de budgetten zijn indexaties, structurele afwijkingen uit de jaarrekeningen en autonome ontwikkelingen op bestaand beleid meegenomen. Verder stijgt de bijdrage aan de WDW vanwege indexatie, wat we jaarlijks blijven monitoren op basis van feitelijk afspraken zoals de cao.

Munitax / BSR
Munitax voert dit jaar voor het laatste onze belastingoplegging uit. De oplegging 2026 is conform planning uitgevoerd en de ingediende bezwaren zijn in aantal beduidend lager dan voorgaande jaren. De verwachting is dat Munitax de afhandeling van bezwaarschriften dit jaar af kan ronden. Ondertussen wordt bij de BSR de implementatie voorbereid om vanaf 2027 de belastingoplegging voor Wijchen (en de overige aangesloten gemeenten bij Munitax) uit te voeren. Voor de kosten van de implementatie is in de Begroting 2026 een reserve gevormd. Op dit moment verloopt het proces op schema.

4.06 OZB-inkomsten
In deze nota gaan we uit van de opgelegde belastingaanslag in 2026. De opbrengsten OZB worden jaarlijks gecorrigeerd met de bijgestelde prijscompensatie en we nemen een toename van jaarlijks 260 woningen mee, wat per jaar zo'n € 90k extra oplevert aan belastinginkomsten. We gaan verder uit van de index percentages uit de meicirculaire. Voor woningen en niet woningen (gebruikers en eigenaren) gelden gedifferentieerde tarieven. De verhouding tussen de tarieven woningen en niet-woningen is ongewijzigd. Richting de Begroting 2028 maken we een afweging of en op welke wijze we de huidige verhouding in de gewenste opbrengsten OZB woningen / niet woningen willen aanpassen.

8) Meerjarenperspectief inkomsten OZB.

x € 1.000	index %	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Totaal Begroting 2026		**13.220**	**13.644**	**15.124**	**15.604**	**16.100**
Basis 2026 (opgaaf Munitax)		13.275	13.275	13.275	13.275	13.275
Opbrengst OZB door Toename woningen			92	193	297	403
Index 2027	2,50%		332	332	332	332
Extra verhoging 2028	7,50%			1.028	1.028	1.028
Index 2028	2,90%			397	397	397
Index 2029	2,50%				381	381
Index 2030	2,60%					408
Perspectiefnota		**13.275**	**13.699**	**15.225**	**15.710**	**16.224**
Mutatie		**55**	**55**	**101**	**106**	**124**

De mutatie leidt tot een voordeel voor het meerjarenperspectief. In bovenstaande cijfers hebben we, conform hetgeen door de gemeenteraad bij de vaststelling van de begroting 2026 is besloten, rekening gehouden met de beoogde extra OZB-verhoging vanaf 2028 van 7,5%.

4.07 Klimaatmiddelen

De uitvoering van ons energiebeleid wordt gefinancierd vanuit de gemeentelijke programmagelden duurzaamheid en de regeling voor capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE).

De gemeente heeft voor 2026 en verder jaarlijks circa € 130.000 gereserveerd voor het programma Duurzaamheid. Daarnaast ontvangen we jaarlijks zo'n € 950.000 via de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- energiebeleid (CDOKE). Voor de periode tot en met 2030 heeft de minister aangegeven dat gemeenten in ieder geval kunnen rekenen op het bedrag dat zij ook in 2025 in de basisfinanciering hebben ontvangen (circa € 950.000).

Ook hebben we (31 december 2025) nog € 1.300.759 CDOKE-gelden op de balans staan van voorgaande jaren, die we nog niet hebben besteed. Als we die resterende middelen over de komende jaren verdelen, leidt dit tot onderstaande middelen voor komende jaren:

10) Beschikbare middelen Klimaat

	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Programmagelden	€ 130.261	€ 133.261	€ 136.218	€ 124.701
Klimaatakkoord gelden (CDOKE) - inschatting	€ 950.000	€ 950.000	€ 950.000	€ 950.000
CDOKE gelden restant 2024, 2025	€ 263.233	€ 263.233	€ 263.233	€ 263.233
totaal inclusief resultaat CDOKE t/m 2025	**€ 1.343.494**	**€ 1.356.494**	**€ 1.349.451**	**€ 1.337.394**

11) Begroting Klimaatmiddelen

	2027	**2028**	**2029**	**2030**
Energietransitie - overkoepelend	€ 800.494	€ 826.494	€ 819.451	€ 807.394
Duurzame elektriciteit	€ 43.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Duurzame warmte	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Ontzorging	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
totaal inclusief resultaat CDOKE t/m 2025	**€ 1.343.494**	**€ 1.356.494**	**€ 1.349.451**	**€ 1.337.394**

Het betreft hier alleen de structurele klimaatmiddelen, de incidentele middelen vanuit het Rijk zoals de SPUK-energiearmoede en de SPUK voor Lokale Aanpak Isolatie zijn hier niet in verwerkt.

4.08 Uitgangspunten tarieven en leges

Reinigingsheffing
"De vervuiler betaalt" is een belangrijk uitgangspunt van ons huidige beleid. Hieraan willen we graag vasthouden. De raad is gevraagd om te kijken naar deze en andere uitgangspunten voor de komende jaren.
Het Diftar-systeem zetten we voor 2027 voort, waarbij we de huidige grondslagen van de tarieven in stand houden. Dit betekent dat de systematiek van toerekenen van kosten naar vaste en variabele heffing gehandhaafd blijft, evenals het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid.
Dar heeft aangegeven dat de financiële uitgangspunten waaronder het indexatiebeleid van de afgelopen 12 jaar heeft geleid tot scheefgroei tussen hun kosten en opbrengsten. De afgelopen 2 jaar heeft DAR samen met haar opdrachtgevers en aandeelhouders het financiële beleid onder de loep genomen om het toekomstbestendig te maken. Dit heeft geleid tot herverdeeleffecten en inhaaleffect op de indexering van 3%.
Daarnaast gaan we de tariefstelling van de woonzorgcomplexen evalueren. Alleen de wooneenheden in de complexen die aangewezen zijn door het college betalen een vast bedrag voor het aanbieden van hun restafval. Deze regeling is nooit herzien of gewijzigd de afgelopen jaren. Eventueel gewenste aanpassingen kunnen doorgevoerd worden voor vaststelling van de tarieven. We zullen hier bij de begroting op terug komen.

Rioolheffing
De rioolheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor water er riolering. De Raad heeft besloten om de rioolheffing 100% kostendekkend te maken, inclusief de btw-component. Voor de rioolheffing houden we de huidige heffingsgrondslag in stand (WOZ-waarde van een perceel). Het in 2022 vastgestelde Beleidsplan water en riolering 2023-2027 met bijbehorende Rioolbeheerplan 2023-2027 vormen de basis van de geraamde kosten en daarmee ook voor de hoogte van de rioolheffing.

Hondenbelasting
De hondenbelasting in Wijchen is kostendekkend, dit principe willen we handhaven.
Het saldo van de egalisatiereserve hondenbelasting is nihil. Dat betekent dat de tarieven voor 2027 bepaald zullen worden op basis van de geraamde kosten en het aantal honden, zonder egalisatie vanuit de reserve.

Toeristenbelasting
De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. De heffing van de toeristenbelasting vindt plaats op basis van aangifte. Conform raadsbesluit zijn de tarieven voor 2026 vastgesteld op € 2,00 per overnachting, € 1,00 per overnachting op camping/vaste standplaats en € 2,00 per overnachting op een festival.

In deze Perspectiefnota is, conform raadsbesluit, ervan uitgegaan dat de tarieven eens in de vijf jaar worden geïndexeerd. Dit op basis van de prijsindex van het bruto binnenlands product over de alsdan verstreken jaren (2026-2030). Dit betekent dat de tarieven pas in 2029 weer worden verhoogd en dus niet de jaren daarvoor stapsgewijs elk jaar met een paar cent. Dit zorgt ervoor dat ondernemers minder ongemak ervaren van de indexering.

Op basis van het bovenstaande is in deze Perspectiefnota gerekend met de navolgende tarieven.

12) Tabel: Tarieven toeristenbelasting.

	2026	2027	2028	2029*	2030
Tarief per overnachting	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,30	€ 2,30
Tarief overnachting bij festival	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,00	€ 2,30	€ 2,30
Tarief per overnachting op campings / vaste standplaats	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,15	€ 1,15

* Zijn voorlopige tarieven inclusief (verwachte) prijsindex bruto binnenlands product 2025 t/m 2029

Marktgelden
In december 2026 stelt de raad de verordening Marktgelden vast. Als leidraad voor de calculaties gaan we uit van een prijsindex conform meicirculaire, tenzij dit percentage bij de septembercirculaire significant wordt bijgesteld. Daarnaast houden we rekening met de mate waarin de marktgelden kostendekkendheid zijn.

Reclamebelasting
In Wijchen heffen we reclamebelasting voor het centrumgebied en de bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Wijchen-Oost. De reclamebelasting dient ter dekking van specifieke activiteiten van de afgebakende gebieden, welke we via subsidie aan de stichtingen verstrekken. In december 2026 stelt de raad de betreffende verordening vast.

Overige legestarieven
In december 2026 stelt de raad de Legesverordening vast. Voor de berekeningen hanteren we een prijsindex die overeenkomt met de meicirculaire, tenzij de prijsindex in de septembercirculaire aanzienlijk wordt aangepast. Voor de leges bouwvergunningen onderzoeken we de mogelijkheid om het tarief te verhogen. Uit de begroting 2026 bleek de kostendekkendheid onder 70% te liggen, waardoor er dus wettelijk ruimte is om de opbrengsten te verhogen. We kijken daarbij ook naar mogelijke tariefdifferentiatie.

4.09 Kapitaallasten
In onderstaande tabel is op te maken dat de kapitaallasten lager uitvallen dan voorzien in de actuele begroting. Reden hiervoor zijn het later afronden van een aantal geplande investeringen, zoals de vervangingsinvesteringen Openbare verlichting en wegen in 2025 en het vervallen van de investering bij het Maaswaalcollege. In onderstaande tabel zijn de kapitaallasten verwerkt van alle door de raad besloten investeringsbudgetten. Investeringen waar nog een besluit over genomen moet worden, nemen we op als nieuw beleid.

13) Effect kapitaallasten inclusief rente.

x € 1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begroting 2026	4.456	5.701	8.594	9.235	9.437
Perspectiefnota	4.274	6.327	9.202	9.846	9.980
Saldo	**182**	**-626**	**-608**	**-611**	**-543**
Mutatie Riool- en afvalstoffenheffing	0	-1	-1	-1	1
Mutatie afschrijvingsreserves	-29	451	442	445	386
Mutatie omslagrente	-57	211	201	194	179
Mutatie structureel	**96**	**35**	**34**	**27**	**23**

Bovenstaande mutatie betekent een verbetering voor het gehele meerjarenperspectief.

4.10 Overige mutaties bestaand beleid
In hoofdstuk 9 zijn de structurele uitzettingen en inkrimpingen ten opzichte van de Begroting 2026 opgenomen op bestaand beleid. Dit betreffen uitzettingen die onontkoombaar zijn, of door areaaluitbreidingen worden veroorzaakt. Daarnaast nemen we een aantal extra opbrengsten op die we structureel verwachten binnen te halen en ramen we budgetruimte af.

14) Structurele mutaties.

Hfst.	x € 1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
9	Budgetruimte	10	5	31	31	31
9	Uitzettingen	-26	-553	-459	-465	-471

Bovenstaande mutatie betekent een verslechtering van het meerjarenperspectief.

4.11 Mutaties uit de Programmarapportage mei 2026

In de Programmarapportage van mei zijn alle budgetten 2026 beoordeeld en voorzien van een jaareindeverwachting. Waar de jaareindeverwachting afwijkt van de begroting, hebben we de verschillen benoemd in de programmarapportage. Deze verschillen hebben deels betrekking op de structurele begroting, en deels op incidentele posten uit de begroting. Hieronder nemen we de samenvatting op van de afwijkingen uit de Programmarapportage. Het grootste gedeelte van de afwijkingen maakt onderdeel uit van de thema's die we in de verschillende paragrafen van dit hoofdstuk hebben uitgewerkt. In onderstaande tabel maken we inzichtelijk hoe en waar we de afwijkingen uit de Programmarapportage in deze Perspectiefnota een plek hebben gegeven.

15) Mutaties Programmarapportage mei 2026

Begroting 2026	**723**
Jaareindeverwachting Prorap mei	1.114
Afwijkingen t.o.v. de begroting	**381**
Waarvan op structureel perspectief	*184*
Waarvan op incidenteel perspectief	*300*
Waarvan op bouwgrondexploitaties	*-103*
Afwijkingen op structureel Perspectief:	
4.02 BUIG	979
4.03 Jeugd	-299
4.04 WMO	331
4.05 gemeenschappelijke regelingen	-71
4.06 OZB	55
Overige afwijkingen*	-811
Totaal structurele afwijkingen	184

* In tabel 2 van het totaalbeeld komen bovenstaande afwijkingen terug op de verschillende thema's uit deze Perspectiefnota. De overige afwijkingen (€ -808k) hebben we in de tabel 2 gepresenteerd onder overige afwijkingen prorap mei. Binnen de genoemde € 808k vallen onder andere overschrijdingen op de bijzondere bijstand en lagere inkomsten bouwleges. Een uitgebreide inhoudelijke toelichting op deze posten vind u terug in de Programmarapportage mei.
De afwijkingen op het incidentele perspectief vindt u verder terug in hoofdstuk 5.

4.12 Inzet surplus algemene reserve

Met de kennis van nu zetten we een beperkt deel van het surplus van de algemene reserve in ter afdekking van het tekort in het structureel perspectief. Met de inzet van € 200k behalen we een structureel sluitend begrotingssaldo. Bij de Begroting 2027 beoordelen we de noodzaak van de inzet opnieuw. Vanaf 2028 nemen we op voorhand geen inzet op uit de algemene reserve, maar maken we de verwachte tekorten expliciet zichtbaar conform advies van de VNG.

4.13 Nieuw beleid

In hoofdstuk 10 geven we een overzicht van nieuw beleid. De raad neemt hierover een expliciet besluit bij deze Perspectiefnota.

16) Nieuw beleid

Hfst.	x € 1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
10	Nieuw beleid structureel	-50	-146	-166	-166	-166
10	Nieuw beleid, IHP kapitaallasten	0	0	0	0	-750

5. Incidenteel meerjarenperspectief

In onderstaande tabel is het incidenteel meerjarenperspectief weergeven vanaf de Begroting 2026.
Voor een nadere onderbouwing van de mutaties, verwijzen we u naar hoofdstuk 11. In hoofdstuk 12 geven we een totaaloverzicht van alle incidentele posten, inclusief de eerder vastgestelde onderwerpen.

17) Incidenteel perspectief.

X € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo Programmabegroting 2026	**-203**	**-36**	**-53**	**0**	**-8**
Incidentele effecten Programmarapportage Mei 2026	300				
Perspectiefnota 2026:					
Bestaand beleid (hoofdstuk 11)					
Bodemsanering Wezelseveldweg	-60	-8			
Bushaltes Wijchen	-179				
Bushaltes Wijchen dekking provincie	179				
Speelbos park Noord (Sliblaag vijver)	-44				
Schade aan de gevel bij de Zandloper		-150			
Saldo bestaand beleid	**-7**	**-194**	**-53**	**0**	**-8**
Nieuw beleid (hoofdstuk 11)					
Wooncoach		-80	-80		
Landbouwstructuur - agrarische ondernemers Wijchen		-20			
Subsidies TPV Haanenbergh en TPV Vormer geluidswanden	-156				
Akoestische maatregelen sport- en gymzalen Achterlo, MFA Noorderlicht en MFA Suikerberg	-60				
Voortzetten STORM- aanpak		-46	-36	Pm	Pm
Dementie		-8	-8		
Mantelzorg		-8	-8		
Capaciteitsonderzoek binnen- en buitensport accommodaties	-30				
Benchmark team Toezicht en Handhaving en Openbare Orde en Veiligheid	-17				
Tijdelijke projectleider maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht	-48	-95			
Ontwikkeling nieuw evenementenbeleid	-12				
Vervangen verkeersborden en hekwerk 4Daagse	-15				
Asbestsanering kruipruimte 't Mozaïek	-481				
Geluidmetingen bij drie evenementen in kasteeltuin 2026	-8				
Fietsenstalling centrum	-30	-30			
Groene kasteeltuin Wijchen met evenementen incidentele kosten	-44		-103		
Inzet algemene reserve	813	479	286		8
Saldo	**-94**	**0**	**0**	**0**	**0**

6. MIO (Meerjaren Investerings Overzicht)

Met dit MIO geven we inzicht in de financiële aspecten van de grote projecten binnen de gemeente Wijchen. Vooral de afdekking van nog niet gedekte projecten, die een keuze noodzakelijk maken in prioritering van projecten, is van belang.

Gedekte projecten.
Onderstaande tabel geeft een overzicht van projecten die financieel vertaald zijn in de begroting. Daarbij maken we onderscheid in projecten die al door de raad zijn geaccordeerd en projecten die in voorbereiding zijn, maar waarvoor de investeringsbudgetten voor de feitelijke aanvang van het project nog door de raad beschikbaar dienen te worden gesteld.

1) (MIO) Meerjaren Investerings Overzicht (x € 1.000)

Nr.	Projectnaam	Begroot	Gedekt	Financieringsbron
	Door de raad geaccordeerde projecten			
	Fietspad Balgoij Batenburg	825	825	Afgedekt door kapitaallasten
	Fietspad in de Lymen	656	656	Afgedekt door kapitaallasten
	Fietsstraat Leemweg	1.815	2.660	€ 1,8 miljoen is afgedekt door kapitaallasten. Het aanvullende deel ligt voor ter besluitvorming.
	Verduurzamen Mozaïek	9.452	9.452	Kapitaallasten, (deels) afgedekt door lagere nutskosten en subsidie en risicoreserve grote projecten.
	Wijchen West Westwijzer	13.750	13.750	Afgedekt door kapitaallasten (€ 10,75 miljoen en € 3 miljoen bijdrage derden).
	Parkeergarage TKWM	6.150	6.150	Afgedekt door reserve grote projecten (€ 4.305k en vrijval verliesvoorziening € 1.845k)
	AZC	21.000	21.000	Afgedekt door bijdrage COA
	Sportvelden Havenweg	8.559	8.559	Afgedekt uit grondexploitatie Havenweg € 11,5 miljoen) en algemene reserve (€ 3 miljoen) en RSA-reserve (€ 1 miljoen)
	Sportaccommodaties Havenweg	7.023	7.023	
	Bovenplanse infra Wijchen West	6.350	6.350	Afgedekt vanuit grondexploitatie Wijchen West
	Totaal geaccordeerde projecten	**75.580**	**76.425**	
	Gewenste projecten in opstart			
1	MFA Hart van Zuid	15.080	15.080	Afgedekt door kapitaallasten
2	Aanpassing Maaswaal college	842	842	Afgedekt door kapitaallasten
3	Nieuwbouw zwembad	18.900	Deels	Deels afgedekt door kapitaallasten en reeds gevormde afschrijvingsreserve
4	Ontwikkeling MFA Hernen	3.300	3.300	Afgedekt door kapitaallasten
5	Kruispunt randweg Noord	1.500	0	
6	Aanpak rotonde Bijsterhuizen-N847	1.000	0	
	Totaal gewenste projecten in opstart	**40.622**	**19.222**	

Gewenste projecten
Wensen van het college en wensen en opdrachten van de raad houden de bestuurlijke wereld dynamisch. We blijven dan ook de komende jaren werken aan ideeën en wensen waar nu nog geen concrete besluitvorming over heeft plaatsgevonden.

1. Ontwikkeling MFA Hart van Zuid;

Aanleiding: de voorzieningen in het centrum een impuls geven en nieuwe huisvesting voor de school, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.
Geraamde investering: € 15,1 miljoen.
Status: gebiedsvisie is opgesteld, een voorbereidingskrediet voor het vervolg is aangevraagd.

2. Aanpassing Maas Waal College;

Aanleiding: bouwkundig slechte staat van Leemweg, verduurzaming Veenseweg, samenvoegen op 1 locatie, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.
Geraamde investering: € 842k
Status: voorbereidingskrediet is op 30 maart 2023 vrijgegeven.

3. Nieuwbouw zwembad;

Aanleiding: Een meningsvormende nota is door de raad behandeld met het voorkeursscenario voor nieuwbouw. Na een verkenning met de gemeente Beuningen om een intergemeentelijk zwembad te bouwen, is de uitwerking nu gericht op nieuwbouw in Wijchen.
Geraamde investering: € 19 miljoen.
Status: Een kredietaanvraag voor een nieuw zwembad in Wijchen is in voorbereiding, na het niet doorgaan van het intergemeentelijke zwembad met Beuningen.

4. Ontwikkeling MFA Hernen;

Aanleiding: functioneel verbeteren en verduurzamen, heeft prioriteit in IHP-onderwijs.
Geraamde investering: € 3,3 miljoen (uitgaande van nieuwbouw).
Status: Nog niet opgestart.

5. Kruispunt randweg Noord;

Aanleiding: Door het kruispunt Randweg-Noord – Schoenaker om te vormen tot een kruispunt met verkeerslichten ontstaat er een herkenbaar en verkeerveilig kruispunt dat gebouwd is voor de toekomst. Hiervoor is een investeringsbudget nodig. Dit zijn de geschatte kosten o.b.v. de variantenstudie.
Geraamde investering: € 1,5 miljoen
Status: Krediet aanvraag in voorbereiding.

6. Aanpak rotonde Bijsterhuizen-N847

Aanleiding: De rotonde heeft voor de toekomst (zowel zonder als met de A50 verbreding) onvoldoende capaciteit om het verkeer te verwerken. Aanpassing van het kruispunt is noodzakelijk om de doorstroming en verkeersveiligheid te waarborgen. Het is ook nodig voor de uitbreiding van bedrijventerrein Bijsterhuizen. Voor Wijchen is de bijdrage 25% van de investeringskosten.
Geraamde investering: € 4 miljoen totaal (25% daarvan voor Wijchen)
Status: Krediet aanvraag in voorbereiding.

Onderstaande gewenste projecten zijn in voorbereiding, maar nog niet financieel vertaald in voorliggende begroting.:

- Hart van Zuid gebiedsontwikkeling;

  Aanleiding: We werken aan een nieuw Hart van Wijchen-Zuid. Een fijne omgeving waar het ook in de toekomst prettig wonen en leven is. Waar inwoners elkaar ontmoeten, winkelen, sporten, zorg kunnen krijgen en naar school kunnen gaan. Op 30 mei 2024 heeft de gemeenteraad nadere uitgangspunten vastgesteld voor het op te stellen masterplan. Aan de hand hiervan is een ontwerp voor het masterplan gemaakt. Dit ontwerp leggen we voor participatie aan inwoners en andere belanghebbenden. Op basis daarvan kan het plan worden vervolmaakt waarna het voor besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.
  Geraamde investering: We verwachten € 3,5 miljoen bij te moeten dragen voor de gebiedsontwikkeling Hart van Zuid.
  Status: Voorbereidingskrediet is vrijgegeven door de raad, besluitvorming volgt in q3 2026.

- Uitbreiding bedrijventerrein Bijsterhuizen;
  Aanleiding: Er is behoefte aan uitbreiding bedrijventerreinen. We onderzoeken de mogelijkheid tot uitbreiding bij Bijsterhuizen en de vorm waarin we dit zouden kunnen doen.
  Geraamde investering: Uitgangspunt minimaal budget neutraal.
  Status: Aanvraag tot uitbreiding is door de provincie positief beoordeeld. Een voorbereidingskrediet is vrijgegeven door de raad voor verdere uitvoering aan het onderzoek.

- Integraal huisvestingsplan scholen (IHP) 2026-2030;
  Aanleiding: Gelijktijdig met het opstellen van deze Perspectiefnota, wordt het IHP aangeboden aan de raad. In het IHP wordt op basis van leerlingenprognoses en actuele status van onze scholen een investeringsvolume uitgewerkt. In afstemming met de schoolbesturen werken we dit uit tot kredietaanvragen, waar de raad per investering een besluit over neemt.
  Geraamde investering: € 19 miljoen
  Status: IHP is aangeboden aan de raad

- School de Bonte Boomhut in de Groene Geest;
  Aanleiding: Binnen het plangebied Wijchen West voorzien we de bouw van een nieuwe school 'de Bonte Boomhut'. Dit nemen we mee in de actualisatie van het IHP.
  Geraamde investering: € 10 miljoen.
  Status: Nog niet opgestart.

Voor de investeringsprojecten heeft de raad een risicoreserve ingesteld, waarmee prijsontwikkelingen kunnen worden afgedekt. Inmiddels zijn er een aantal raadsbesluiten genomen waarmee inzet is gepleegd vanuit deze reserve:

Risicoreserve grote projecten	**€ 10.000.000**
Tussen Kasteel en Wijchens Meer	€ -2.819.971
Kraanvogel	€ -154.894
Aanvullend krediet Pro College	€ -200.000
Verduurzaming Mozaïek	€ -1.073.619
Kraanvogel 1a Openbare ruimte	€ -49.962
Kraanvogel 1b aankoop gronden	€ -918.435
Restant 31-12-2025	**€ 4.760.138**
Grex Hart van Zuid	€ -3.500.000
Kraanvogel 1a Openbare ruimte	€ -2.057.000
Aanvulling uit de algemene reserve	€ 3.741.918
Restant	**€ 5.000.000**

Voor het project Hart van Zuid is eerder aangegeven dat aanspraak wordt gedaan op € 3,5 miljoen uit de risicoreserve grote projecten.

Bouwgrondexploitaties
Op basis van de conceptnota grondexploitaties bij de jaarrekening 2025 zijn de begrote winstnemingen begin 2026 als hieronder weergegeven berekend. Uitgebreide onderbouwingen zijn te vinden in de Meerjaren Prognose Bouwgrondexploitaties (MPG), die we gelijktijdig hebben aangeboden met de jaarrekening 2025.

Verwachte exploitatieresultaten bouwgrond (x € 1.000)

Nr.	Complex	Totaal	2026	2027	2028	2029	>2029
1	TKWM	313	0	0	0	0	313
2	CPO Bergharen "de Steenuil"	94	94	0	0	0	0
3	Wijchen-West	3.310	0	0	0	0	3.310
4	CPO Hoogbroek Alverna	101					101
5	Kraanvogel 1b	-605	0	0	0	0	-605
6	Batenburg fase 1	305	0	0	0	0	305
7	Havenweg Leemweg*	11.652	0	0	0	0	11.652
	Totaal exploitaties	**15.170**	**94**	**0**	**0**	**0**	**15.076**
1	Voorziening Kraanvogel 1b (balans)	605	0	0	0	0	605
	Totaal voorzieningen	**605**	**0**	**0**	**0**	**0**	**605**
	Totaal Begroting	**15.775**	**94**	**0**	**0**	**0**	**15.681**

* Tegenover het positieve resultaat op de grondexploitatie staan investeringen in sportvelden en sportaccommodaties.

Aanvullend aan de nota MPG zijn in januari de grondexploitaties Batenburg fase 1, de Wychense kamers en Kraanvogel 1b in de raad vastgesteld. De verwachte eindwaarden hebben we hier opgenomen. In 2026 verwachten we CPO Bergharen de Steenuil met een positief saldo van € 94k af te sluiten.

7. Totaalbeeld

In onderstaande tabel treft u een samenvatting aan van de hiervoor genoemde structurele en incidentele effecten op de meerjarenbegroting.

2) Totaal begrotingssaldo Perspectiefnota (x €1.000)

(bedragen x €1.000)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Structureel saldo (hoofdstuk 4)	20	34	-1.319	-1.591	-1.123
Incidenteel saldo (hoofdstuk 5)	-94	0	0	0	0
Bouwgrondexploitaties (hoofdstuk 6)	94	0	0	0	0
Totaal Perspectiefnota	**20**	**34**	**-1.319**	**-1.591**	**-1.123**

Bovenstaande bedragen zijn op basis van bestaand beleid, inclusief het in deze Perspectiefnota aangevraagde nieuw beleid, evenals de uitkomst van de meicirculaire.

8. Provinciaal toezicht

In haar rol van financieel toezichthouder heeft de provincie Gelderland tot taak de financiële positie van de gemeente Wijchen te toetsen aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving. De provincie heeft als toetsingskader om in aanmerking te blijven komen voor repressief toezicht:

- Uw begroting is structureel en reëel in evenwicht. De structurele baten dekken ieder jaar ten minste de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Dit evenwicht geldt voor uw begroting inclusief nieuw beleid. Wij nemen dit mee in onze beoordeling. Als uw begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan dient aannemelijk te zijn dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren (uiterlijk in 2030) tot stand zal worden gebracht.
- Als u de jaarrekening en begroting op tijd inzendt. De jaarrekening 2025 vóór 15 juli 2026 en de begroting 2027 vóór 15 november 2026.

We voldoen op dit moment aan bovenstaande toets van de provincie, omdat we een structureel positief resultaat voor 2027 verwachten. Daarnaast voldoen we aan het uitgangspunt van het minimaal benodigde positieve resultaat. Dit criterium uit de financiële verordening is ingesteld ter afdekking van het verplicht opnemen van een post voor onvoorzien in de begroting. Wij hebben ervoor gekozen om deze post niet op te nemen aan de kostenkant van de begroting, maar te voorzien door een resultaatsnorm.

De toezichthouder heeft tevens een aantal richtlijnen meegeven, gezien de bijzondere situatie van de kortingen op het gemeentefonds, de oplossingen uit de Voorjaarsnota 2025 en de ontwikkelingen jeugdzorg.

- Alle inkomsten uit het gemeentefonds zijn structureel, evenals de kortingen vanaf 2028.
- De aangekondigde maatregelen om de kosten van het jeugdzorgstelsel te beheersen, mag je als stelpost verwerken in de begroting. Daarbij gaat het om de eigen bijdrage op jeugdzorg en het sturen op trajectduur.
- De hogere besparing op de hervormingsagenda vanwege indexering (macro € 507 miljoen) moet worden vertaald in concrete maatregelen. Hiervoor mogen gemeenten geen stelpost opnemen.

We voldoen aan bovenstaande richtlijnen. Onderstaande uitgangspunten hebben wij gehanteerd:

- Alle bedragen uit het gemeentefonds zien wij als structureel.
- CDOKE gelden hebben we gecontinueerd en budgetneutraal opgenomen voor het gehele meerjarenperspectief.
- We hebben de taakmutatie op inkomsten eigen bijdrage jeugdzorg voor 75% als te verwachten baten opgenomen in de begroting vanaf 2028.
- We hebben de taakmutatie ‘sturen op trajectduur één op één vertaald als stelpost negatieve kosten.
- We hebben aan de kostenkant niks gedaan met de taakmutatie ‘indexatie besparing hervormingsagenda’.
- We verwerken de septembercirculaire integraal in de begroting.
- We hebben geen stelpost onderuitputting opgenomen.
- We hebben een beperkte inzet van het surplus van de algemene reserve toegepast in het structurele meerjarenperspectief. De inzet bedraagt met de kennis van nu € 200k in 2027. Dit gaan we bij de Begroting 2027 herijken.

9. Budgetmutaties structureel bestaand beleid

Onderstaande posten zijn mutaties op bestaand beleid ten opzichte van de actuele meerjarenbegroting. Dit betreffen uitzettingen die onontkoombaar zijn, of door areaaluitbreidingen worden veroorzaakt. Daarnaast nemen we een aantal structureel extra opbrengsten op en ramen we budgetruimte af. Ook laten we een aantal budget neutrale mutaties zien, waarmee we de baten en lasten op het juiste niveau in de begroting opnemen.

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
	Budgetruimte						
9.1	**Lokale Omroep**	2027 Is het laatste jaar dat de gemeente een instandhoudingsverplichting heeft voor de lokale omroep. Vanaf 2028 neemt het rijk de bekostiging van de gemeente over. Gelijktijdig vindt een uitname uit het gemeentefonds plaats.			26.092	26.092	26.092
9.2	**Overeenkomst borreltent Wijchen**	Er is een overeenkomst gesloten voor 5.000 tot en met 2030. Door vertraging met de overeenkomst ontvangen we in 2026 het deel van 2025 achteraf.	10.000	5.000	5.000	5.000	5.000
	Subtotaal budgetruimte		**10.000**	**5.000**	**31.092**	**31.092**	**31.092**
	Uitzettingen						
9.3	**Stroomkosten markt**	De stroomkosten van de markt zijn flink gestegen. Structureel moet er worden bijgeraamd. Er wordt momenteel gewerkt aan een mogelijkheid om deze kosten te verhalen en om dit te verwerken in de marktverordening. We nemen hier alleen de meerkosten op.		-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
9.4	**Financieel technische correctie inzet reserve**	We hadden een structurele onttrekking uit de reserve statushouders in de begroting opgenomen. Die elimineren we hiermee.		-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
9.5	**Voetveren**	De gemeente Wijchen en gemeente Oss dragen beiden ieder voor de helft bij in het exploitatietekort van de twee voetveren die de gemeenten bindt. Ons budget is niet meer toereikend omdat het budget niet wordt geïndexeerd terwijl de kosten van de exploitatie wel jaarlijks stijgen. We vragen daarnaast ook wat extra's van de passanten. In 2027 worden de veergelden verhoogd en vanaf dan jaarlijks geïndexeerd.	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
9.6	**Verlaging opbrengst Hondenbelasting**	Op grond van de Munitax rapportage per 1 maart 2026 dient de raming uit de opbrengst hondenbelasting neerwaarts te worden bijgesteld.		-9.000	-9.000	-9.000	-9.000

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
9.7	**Oplopende uitgaven bijzondere bijstand**	Door de aanwas van rechthebbenden zijn de uitgaven van met name de incidentele kosten, de inkomenstoeslag, de individuele studietoeslag en de zwemlessen voor kinderen. gestegen tot boven de begrote bedragen. Het is nu nog onzeker in hoeverre deze stijging doorzet. We verwachten na 2027 een gematigde stijging.		-150.000	-50.000	-50.000	-50.000
9.8	**Kosten postbezorging Sociaal Wijkteam**	In verband met de gestegen kosten voor de postbezorging bij het Sociaal Wijkteam dient het budget hiervoor structureel te worden verhoogd.		-3.150	-3.150	-3.150	-3.150
9.9	**Kosten schoonmaak Gymzaal de Buizerd**	Op grond van de aanbesteding zijn de tarieven voor de schoonmaak van gymzaal de Buizerd meer dan trendmatig gestegen en dient het budget hiervoor structureel te worden verhoogd.		-1.700	-1.700	-1.700	-1.700
9.10	**Kosten schoonmaak Gymzaal de Slingert**	Op grond van de aanbesteding zijn de tarieven voor de schoonmaak van gymzaal de Slingert meer dan trendmatig gestegen en dient het budget hiervoor structureel te worden verhoogd.		-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
9.11	**Kosten schoonmaak Gymzaal de Suikerberg**	Op grond van de aanbesteding zijn de tarieven voor de schoonmaak van gymzaal de Suikerberg meer dan trendmatig gesten en dient het budget hiervoor structureel te worden verhoogd.		-1.250	-1.250	-1.250	-1.250
9.12	**Kosten schoonmaak kantoorruimten t.b.v. Sociaal Wijkteam**	Doordat er meer kantoorruimten door het Sociaal Wijkteam worden gebruikt, dient het budget voor schoonmaak structureel te worden verhoogd.		-5.300	-5.300	-5.300	-5.300
9.13	**Kosten schoonmaak Sportzaal Achterlo**	De raming van de schoonmaakkosten van Sportzaal Achterlo moet structureel worden verhoogd op grond van de werkelijke schoonmaakkosten over de afgelopen jaren, en de meer dan trendmatige stijging van de schoonmaaktarieven. E.e.a. conform de aanbesteding. Bij de najaarsnota 2025 was hier al melding van gemaakt, alleen is dit nog niet structureel verwerkt in de ramingen vanaf 2026.		-8.400	-8.400	-8.400	-8.400
9.14	**Kosten schoonmaak Sportzaal Wijchen-zuid**	Op grond van de aanbesteding zijn de tarieven voor de schoonmaak van sportzaal Wijchen-zuid meer dan trendmatig gesten en dient het budget hiervoor structureel te worden verhoogd.		-2.700	-2.700	-2.700	-2.700
9.15	**AED-netwerk en reanimatie**	EHBO vereniging Wijchen stopt met het onderhouden van de AED's en het geven van reanimatiecursussen. Dit deden zij grotendeels vrijwillig. Vanaf 2026 wordt dit uitgevoerd door bedrijven.		-13.000	-13.000	-13.000	-13.000

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
9.16	**Regionaal ondersteunings-bureau en regioprogramma Jeugd 2027**	Het Regionaal ondersteuningsbureau (ROB) heeft een financiële vooruitblik gegeven over de verwachte kosten 2027 en verder. Dit geldt ook voor het regioprogramma Jeugd 2027. Dit leidt tot een kostenstijging als gevolg van indexering van de bijdragen.		-12.187	-12.187	-12.187	-12.187
9.17	**Inzet Buurtsportcoach/ Verenigingsondersteuner**	De raad heeft op 16-12-2025 ingestemd met de beleidsnotitie sport en bewegen. Om uitvoering te geven aan deze notitie zijn de Buurtsportcoach en Verengingsondersteuner een onmisbare schakel. Vanaf 2027 is dit niet meer financieel afgedekt. Voorheen is dit incidenteel afgedekt. Zoals in de notitie aangegeven zal dit opgenomen worden in voorliggende PPN2026. Bedragen zijn geïndexeerd. Hierin is rekening gehouden met het doorlopen van de Rijkssubsidie.		-117.861	-121.445	-124.982	-128.606
9.18	**Klokuurvergoeding gymnastiekonderwijs**	De klokuurvergoeding voor gymnastiekonderwijs is een financiële bijdrage van de gemeente aan de eigenaar/exploitant voor het gebruik van een gymaccommodatie. Het is bedoeld voor de materiële instandhouding (zoals onderhoud en energie). Deze vergoeding wordt jaarlijks bijgesteld door het ministerie van OCW (prijsindexcijfer). De bedragen voor klokuurvergoedingen in de gemeentelijke begroting worden niet geïndexeerd waardoor er een scheefgroei is ontstaan.		-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
9.19	**Muziekonderwijs**	De gemeente subsidieert het binnen schoolse muziekonderwijs voor algemene muzikale vorming en kennismaking muziekinstrumenten. Zo bereiken we alle kinderen in Wijchen. Zij ontvangen muziekonderwijs van geschoolde muziekvakdocenten. Dit is conform ons beleid muziekeducatie. Ons budget is ontoereikend om de kosten voor muziekonderwijs te dekken. De personele kosten zijn in de afgelopen jaren gestegen, terwijl het budget niet is geïndexeerd.	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
9.20	**Meerkosten publicaties gemeentepagina**	Op basis van de werkelijke publicatiekosten over de afgelopen jaren en het feit dat er meer gepubliceerd/ gecommuniceerd wordt met de inwoners, dient het budget voor voorlichting structureel te worden verhoogd.		-8.400	-8.400	-8.400	-8.400
9.21	**Structurele verhoging bijdrage Landelijke VNG**	De verhoging betreft te laag opgenomen structurele bijdrage aan de VNG voor gezamenlijke gemeentelijke activiteiten (GGU bijdragen). We hebben de verhogingen van de VNG		-90.800	-93.161	-95.490	-97.877

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
		van de laatste jaren niet structureel in onze begroting verwerkt. Dat repareren we hiermee.					
9.22	**Hogere kosten voor evenementen**	Het budget voor evenementen dient structureel te worden verhoogd. Dit op grond van de werkelijke uitgaven over de afgelopen jaren en de meer dan trendmatige stijging van bepaalde kosten (o.a. kosten horeca). Dit betreft de door onszelf georganiseerde evenementen.		-8.600	-8.600	-8.600	-8.600
9.23	**Meerkosten beveiliging kermissen**	Bij de najaarsrapportage 2025 is melding gemaakt van de meerkosten voor beveiliging tijdens de kermis. Het extra budget hiervoor verwerken we hiermee structureel in de begroting.		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
9.24	**Meerkosten elektriciteit evenementen**	Op grond van de fors gestegen energieprijzen dient het elektriciteitsbudget binnen de post evenementen te worden verhoogd.		-9.900	-9.900	-9.900	-9.900
9.25	**Meerkosten elektriciteit kermissen**	Op grond van de fors gestegen energieprijzen en het hogere energieverbruik door o.a. grotere/meer energie verbruikende attracties dient de raming te worden verhoogd.		-13.200	-13.200	-13.200	-13.200
9.26	**Buurtbus**	Per 28 juni wijzigt de dienstregeling in de regio. Met de start van de nieuwe concessie worden de 565 en 65 lijnen samengevoegd en overgedragen naar de Buurtbusvereniging. Hiervoor zijn er meer vrijwilligers nodig en wijzigt de compensatie voor de vereniging.		-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
9.27	**Fietsstraat Leemweg - Acaciastraat - Lindenstraat**	De fietsstraat langs de Leemweg – Acaciastraat – Lindestraat is nader uitgewerkt. Het werk is ook al aanbesteed. Bij de aanbesteding bleek dat het geraamde en aangevraagde bedrag in 2025 de kosten niet dekt. De beste aanbieding van de aannemer voor het uitvoeren van het werk is € 2.660.000. Hiervoor is extra geld nodig		-11.956	-11.956	-11.956	-11.956
9.28	**Speelbos park Noord (Sliblaag vijver) baggerplan dotatie**	Voor toekomstige werkzaamheden sparen we jaarlijks in de voorziening baggeren.		-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
	Subtotaal uitzettingen		**-26.000**	**-553.404**	**-459.349**	**-465.215**	**-471.226**
	Budget neutrale aanpassing bestaand beleid						
9.29	Statushouders WI2021 inburgering inkomsten	We verwachten voorlopig minder inkomsten uit de Specifieke uitkering (SPUK) wet inburgering 2021.		-176.222	-176.222	-176.222	-176.222

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
9.30	Statushouders WI2021 inburgering kosten	We verwachten voorlopig minder inkomsten uit de Specifieke uitkering (SPUK) wet inburgering 2021. We passen hier de budgetten op aan.		176.222	176.222	176.222	176.222
9.31	Realisatiestimulans	Voor elke betaalbare woning waarvan de bouw start in het betreffende jaar, ontvangt de gemeente €7.000 van het Rijk. In 2025 hebben we hiervoor de eerste uitkeringen ontvangen. De bedragen 2026-2029 zijn gebaseerd op de woningbouwmonitor.	1.120.000	497.000	1.512.000		
9.32	Bestemming realisatiestimulans	Conform voorstel bij de jaarrekening worden de middelen toegevoegd aan het Woonfonds. In Q2 leggen we de beleidsuitgangspunten voor de inzet van deze middelen voor.	-1.120.000	-497.000	-1.512.000		
9.33	Volkshuisvestings-programma	Opstellen en uitvoering van het wettelijk verplichte Volkshuisvestingsprogramma. Hiervoor zijn in de decembercirculaire 2025 door het Rijk al financiële middelen uitgekeerd aan de gemeente	-15.000	-30.000			
9.34	Inzet eenmalige middelen t.b.v. volkshuisvestings-programma	Inzet eenmalige middelen t.b.v. het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma.	15.000	30.000			
9.35	Meldpunt Goed Verhuurderschap	Uitvoering van het wettelijk verplichte meldpunt Goed Verhuurderschap. We maken sinds maart 2026 gebruik van expertise en advies van Huurteams Nijmegen om de meldingen te behandelen. In de Decembercirculaire 2022 zijn hiervoor door het Rijk financiële middelen uitgekeerd aan de gemeente.	-15.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
9.36	Inzet middelen algemene uitkering	We krijgen middelen voor het meldpunt goed verhuurderschap, dat hadden we geparkeerd totdat er duidelijkheid kwam over de invulling van deze taak.	15.000	20.000	20.000	20.000	20.000
9.37	Korting middelen regio beschermd wonen	De prognose (9-4-2026) is dat de lasten met betrekking tot de Maatschappelijke Opvang fors zullen stijgen in 2026 en 2027. Zoals het er nu naar uitziet zullen ook daarna de middelen flink gaan teruglopen.		-570.114	-450.000	-450.000	-450.000
9.38	Korting middelen regio beschermd wonen	Uitgave kant beweegt mee met de middelen die we hiervoor ter beschikking hebben.		570.114	450.000	450.000	450.000
9.39	Uitbreiding formatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang - dekking	De taken voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang breiden zich uit. Met name door de uitvoering van het Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid. Hiervoor wordt regionaal per gemeente 0,1 fte extra ambtelijke beleidscapaciteit toegekend. Dat betekent dat het totaal aan fte per gemeente om de regionale opgaven BW/MO te	30.705	30.705	30.705	30.705	30.705

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
		realiseren 0,3 fte wordt, voor Druten en Wijchen samen 0,6 fte. Het voorstel is om twee keer 0,3 fte toe te voegen aan de bestaande 0,67 fte.					
9.40	Uitbreiding formatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang	De taken voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang breiden zich uit. Met name door de uitvoering van het Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid. Hiervoor wordt regionaal per gemeente 0,1 fte extra ambtelijke beleidscapaciteit toegekend. Dat betekent dat het totaal aan fte per gemeente om de regionale opgaven BW/MO te realiseren 0,3 fte wordt, voor Druten en Wijchen samen 0,6 fte. Het voorstel is om twee keer 0,3 fte toe te voegen aan de bestaande 0,67 fte.	-30.705	-30.705	-30.705	-30.705	-30.705
9.41	Wet integrale suïcide preventie	Sinds 1 januari 2026 is de Wet Integrale Suïcidepreventie in werking getreden. Deze wet geeft gemeenten een wettelijke taak om structureel aan de slag te gaan met suïcidepreventie. De middelen die we via de septembercirculaire 2025 hebben ontvangen, ramen we naar het juiste taakveld. Dit betreft een budget neutrale verschuiving.		0	0	0	0
9.42	Dorpsondersteuning Alverna	Vanaf 2025 is het onderdeel Dorpsondersteuning als specifiek subsidie-onderdeel MeerVoormekaar vervallen. Ondersteuningsvragen worden opgepakt door een opbouwwerker vanuit het reguliere subsidie-onderdeel samenlevingsopbouw. We verschuiven hier budgetneutraal de dekking vanaf 2027.		27.500	28.000	28.500	29.000
9.43	Dorpsondersteuning Alverna	Vanaf 2025 is het onderdeel Dorpsondersteuning als specifiek subsidie-onderdeel MeerVoormekaar vervallen. Ondersteuningsvragen worden opgepakt door een opbouwwerker vanuit het reguliere subsidie-onderdeel samenlevingsopbouw. We verschuiven hier budgetneutraal de dekking vanaf 2027.		-27.500	-28.000	-28.500	-29.000
9.44	Pilot algemeen maatschappelijk werk	Per 1 september 2026 starten we met een pilot algemeen maatschappelijk werk in de schil van het Sociaal team. Hiermee willen we voorzien in tijdige en laagdrempelige ondersteuning ter voorkoming van zwaardere inzet. We verwachten hiermee een verschuiving van de inzet van de maatwerkvoorziening reguliere begeleiding naar het AMW te bewerkstellingen. Betreft een budget neutrale verschuiving.		40.000			

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
9.45	Pilot algemeen maatschappelijk werk	Per 1 september 2026 starten we met een pilot algemeen maatschappelijk werk in de schil van het Sociaal team. Op het terrein van geldzorgen verwachten wij een meerwaarde van de inzet van AMW in een paralleltraject. Het stabiliseren van de financiële situatie in schuldhulptrajecten kan hierdoor effectiever en korter verlopen. Betreft een budget neutrale verschuiving.		25.000			
9.46	Pilot algemeen maatschappelijk werk	Per 1 september 2026 starten we met een pilot algemeen maatschappelijk werk in de schil van het Sociaal team. Hiermee willen we voorzien in tijdige en laagdrempelige ondersteuning ter voorkoming van zwaardere inzet. We verwachten hiermee een verschuiving van de inzet van de maatwerkvoorziening reguliere begeleiding naar het AMW te bewerkstellingen. Betreft een budget neutrale verschuiving.		-65.000			
9.47	Vervoer overige dagbesteding OpStap	Vanaf 2026 stuurt Meervoormekaar geen facturen meer voor het vervoer via OpStap naar andere dagbestedingslocaties. Het bedrag is direct opgenomen in de subsidie. Dit betreft een budget neutrale verschuiving.		0	0	0	0
9.48	SPUK Sport	Op taakveld sport zien we de afgelopen jaren een hogere bijdrage uit de SPUK-sport subsidie.		25.972	25.972	25.972	25.972
9.49	SPUK Sport	We gaan op verschillende taakvelden uit van een te ontvangen bedrag uit de SPUK-sport subsidie ter compensatie van de btw lasten op sport. De regeling is aangepast waarbij we op onderdelen geen subsidie meer krijgen.		-25.972	-25.972	-25.972	-25.972
9.50	Verschuiving adviesbudget	Bij het aanpassen van de begroting op de accountantsdiensten, zijn ook de fiscale advieskosten meeverhuisd naar het taakveld bestuur. Dat brengen we terug naar het taakveld overhead.		0	0	0	0
9.51	Dekking Vervangen / tracé aanpassing persleiding De Beemd Niftrik	De voorziening mechanische riolering dekt de kosten af.	337.500			-337.500	
9.52	Vervangen / tracé aanpassing persleiding De Beemd Niftrik	De persleiding is vervroegd aan vervanging toe. Ook dient het tracé i.v.m. de ontwikkeling van Wijchen West te worden aangepast. De kosten hiervan waren meegenomen in het Beleidsplan water en riolering 2023-2027. De vervanging was echter pas gepland in 2029. De kosten worden afgedekt uit de voorziening mechanische riolering.	-337.500			337.500	

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
9.53	Dekking legesopbrengsten Uitbreiding formatie toezichthouders kabels en leidingen	De structurele uitbreiding van de formatie wordt gedekt uit hogere legesopbrengsten als gevolg van de toegenomen werkzaamheden door netcongestie.		112.000	112.000	112.000	112.000
9.54	Uitbreiding formatie toezichthouders kabels en leidingen	Structurele formatieruimte voor toezicht op kabels en leidingen vanwege een sterke toename van werkzaamheden door netcongestie.		-112.000	-112.000	-112.000	-112.000
9.55	Dekking restant extra kosten DAR	Naast de normale indexering zullen de extra kosten DAR gedekt worden uit de reinigingsheffingen. Dit betekent dat de heffing ongeveer met 2 euro per jaar extra stijgt		40.000	75.000	110.000	110.000
9.56	Extra kosten DAR, inhaalindexering	Dar heeft aangegeven dat de financiële uitgangspunten waaronder het indexatiebeleid van de afgelopen 12 jaar heeft geleid tot scheefgroei tussen hun kosten en opbrengsten. De afgelopen 2 jaar heeft DAR samen met haar opdrachtgevers en aandeelhouders het financiële beleid onder de loep genomen om het toekomstbestendig te maken. Dit heeft geleid tot herverdeeleffecten en inhaaleffect op de indexering van 3%.		-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
9.57	Ingroeiregeling extra kosten DAR	Om de effecten van de kostenverhoging van Dar niet ineens in de afvalstoffenheffing te vertalen willen wij een stapsgewijze ingroei toepassen. Dit doen we door het inzetten van de egalisatie voorziening reinigingsheffingen		70.000	35.000		
9.58	Dekking nieuwe stoelen publieke tribune	We kunnen de kapitaallasten uit de investering in stoelen opvangen binnen het exploitatiebudget van het kasteel.		5.175	5.175	5.175	5.175
9.59	Kosten aanschaf nieuwe stoelen publieke tribune	Bij de behandeling van de Begroting 2026 heeft de raad een motie aangenomen om de stoelen te vervangen op de publieke tribune in het kasteel. De investering bedraagt € 45k. Dit kunnen we binnen bestaand budget opvangen.		-5.175	-5.175	-5.175	-5.175
9.60	Achterstallig onderhoud wegen	Afdekking extra onderhoud uit egalisatiereserve wegen en kunstwerken	220.000				
9.61	Achterstallig onderhoud wegen	Inspectie heeft inzicht gegeven in het achterstallig onderhoud op de wegen in Wijchen. Dit willen we herstellen in 2026. Om deze inhaalslag te maken is extra budget nodig. Dit kan afgedekt worden uit de egalisatiereserve Wegen en kunstwerken. Daar is het geld van het niet uitgevoerde werk in het verleden ook in gestort	-220.000				
	Subtotaal Budget neutraal		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
	Subtotaal budgetruimte		**10.000**	**5.000**	**31.092**	**31.092**	**31.092**
	Subtotaal uitzettingen		**-26.000**	**-553.404**	**-459.349**	**-465.215**	**-471.226**
	TOTAAL BESTAAND BELEID		**-16.000**	**-548.404**	**-428.257**	**-434.123**	**-440.134**

10. Nieuw beleid structureel

Onderstaande posten betreffen nieuw beleid voor 2026 en verder. Met het vaststellen van de Perspectiefnota accordeert de raad deze uitzettingen.

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Bedrag investering	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	2030 €
10.1	De Voorzieningenwijzer	Eén van de acties uit het Integraal plan Opvolging aanbevelingen rekenkamerrapport is een betere benutting van onze minimaregelingen. Hiervoor wordt aan de raad in Q2 2026 het voorstel voor gebruik van De VoorzieningenWijzer gedaan. De kosten bestaan uit een éénmalige investering en structurele licentiekosten.		-5.000	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
10.2	Monitoring klantsignalen	Voor een effectieve en efficiënte werkorganisatie is structurele monitoring van klantsignalen door beide gemeenten noodzakelijk. Dit bevordert gelijke dienstverlening, voorkomt verschillen en vergroot het rendement van gezamenlijke investeringen. Bij onvoldoende middelen moet de uitvoeringsagenda worden bijgesteld, wat kan leiden tot een gedeeltelijke realisatie van klantgericht en data gedreven werken. In de gemeente Wijchen is dit budget eerder, in het licht van het Ravijnjaar, niet toegekend.		-9.720	-9.866	-10.014	-10.164	-11.231
10.3	Dierenwelzijn	Dierenwelzijn is een actuele uitdaging die steeds meer om aandacht vraagt en daarmee om een structurele en integrale aanpak. Het organisatieadvies over de ambtelijke belegging dierenwelzijn is 9 uur (0,25 fte) structurele capaciteit voor het thema dierenwelzijn voor de Werkorganisatie Druten en Wijchen te maken. Daarvan is 0,17 FTE voor Wijchen.		-8.500	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
10.4	Kinderraad	In het schooljaar 2024–2025 heeft de raadswerkgroep inwonersparticipatie een pilot Kinderraad georganiseerd met twee bijeenkomsten waaraan vier basisscholen in Wijchen hebben deelgenomen. Het project bleek succesvol en werd positief geëvalueerd. De			-14.890	-14.890	-14.890	-14.890

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Bedrag investering	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	2030 €
		raadswerkgroep stelt daarom voor om de kinderraad voort te zetten.						
10.5	Herinrichten van de Achterloseweg	De Achterloseweg bestaat uit half verharding waarvan de bewoners veel overlast ervaren door stof. In deze half verharding is gebruik gemaakt van Graustabiel, hierin zitten staalslakken verwerkt. Het toepassen van Graustabiel is tijdelijk verboden vanwege de mogelijke gezondheidsrisico's die hieraan verbonden zijn. Omdat deze weg zo stoft en deze schadelijke materialen hierin zijn verwerkt, zijn wij genoodzaakt deze weg aan te passen.	488.000		-14.497	-14.497	-14.497	-14.497
10.6	Kruispunt Randweg Noord - Schoenaker	Door het kruispunt Randweg-Noord – Schoenaker om te vormen tot een kruispunt met verkeerslichten ontstaat er een herkenbaar en verkeerveilig kruispunt dat gebouwd is voor de toekomst. Hiervoor is een voorbereidingskrediet nodig.	136.000		-4.040	-4.040	-4.040	-4.040
10.7	Wandel- en mountainbike inrichting op voormalige stortplaats Alverna	Inrichting voor wandelen en mountainbiken geeft de beste balans tussen recreatief gebruik, risicobeheersing en toekomstbestendigheid. Hoewel dit scenario hogere beheerkosten met zich meebrengt, zorgt dit scenario voor regulering van bestaand gebruik, vermindering van ongewenste belasting van de deklaag en een grotere maatschappelijke meerwaarde.	334.500		-15.500	-15.500	-15.500	-15.500
10.8	Stelpost IHP 2026-2029	Het IHP wordt medio 2026 vastgesteld. In het IHP wordt duidelijk wat de bouwbehoefte is van de scholen. We nemen een stelpost op voor de kapitaallasten van deze investeringen. Na prioritering volgen kredietvoorstellen op basis van concrete bouwplannen, waar de gemeenteraad de komende jaren een besluit over neemt.						-750.000
10.9	Groene kasteeltuin Wijchen met evenementen structurele kosten	Naar aanleiding van de rapporten over de slechte kwaliteit van het grasveld en de bomen in de kasteeltuin in Wijchen (Adviesrapportage Gazons kasteeltuin Wijchen, Kragten (2024)., Groeiplaatsonderzoek en boomadvies kasteeltuin		-27.000	-58.000	-77.600	-77.600	-77.600

Nr.	Onderwerp	Toelichting	Bedrag investering	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	2030 €
		Wijchen (2025).) is een plan opgesteld om het groen weerbaar te maken voor evenementen. Om dit te realiseren zijn de volgende incidentele en structurele maatregelen nodig:a) Het uitvoeren eenmalige maatregelen aan de groeiplaatsen van de bomen;b) Het uitvoeren van structurele maatregelen voor de bescherming van de bomenc) Het aanleggen van een evenementengrasveldd) Het aanstellen van een kasteel(tuin)conciërge.						
	TOTAAL		**958.500**	**-50.220**	**-145.793**	**-165.541**	**-165.691**	**-931.758**

11. Posten incidenteel

Onderstaande posten betreffen mutaties op incidentele ramingen t.o.v. de actuele meerjarenbegroting. (Min is nadeel)

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
	Nieuw beleid						
11.1	Wooncoach	Uitwerking van het Uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie. Op verzoek van de raad wordt hier een doorkijk gegeven van de kosten voor de inhuur en inzet van een wooncoach voor de komende jaren. We gaan hier nu uit van een pilot voor 2 jaar voor 20 uur per week.		-80.000	-80.000		
11.2	Landbouwstructuur - agrarische ondernemers Wijchen	In 2026 stelt de GMR met ZLTO (vereniging voor boeren en tuinders) een visie op voor de toekomstige landbouwstructuur in het Rijk van Nijmegen. Wij willen vervolgens met agrarische ondernemers in gesprek wie concreet wat kan en wil bijdragen aan de realisatie van de visie en onder welke voorwaarden. Dit levert ook inzicht in ruimtelijke mogelijkheden voor klimaat, natuur, recreatie en energie. Vanwege de bredere scope op eventuele rondruilkansen doen wij deze opdracht graag samen met Beuningen en Druten.		-20.000			
11.3	Subsidies TPV Haanenbergh en TPV Vormer geluidswanden	TPV Haanenbergh en TPV Vormer hebben in 2022 padelbanen aangelegd. In de vergunning stonden maatwerkafspraken over geluid omdat er nog geen aparte geluidsnormen voor padel waren. Die normen zijn er nu wel, waardoor beide verenigingen boven de normen uit komen. Men moet hiervoor geluidswanden plaatsen om het geluid te verminderen. De verenigingen hebben om een subsidie gevraagd van 50% van de kosten van de geluidswand.	-156.000				
11.4	Akoestische maatregelen sport- en gymzalen Achterlo, MFA Noorderlicht en MFA Suikerberg	Sportdocenten van Kans en Kleur klagen over enkele gym- en sportzalen. De akoestiek in deze zalen is zo slecht dat zij last van hun oren krijgen. Er zijn metingen uitgevoerd waarbij de zalen Achterlo, MFA Noorderlicht en MFA Suikerberg boven de geluidsnormen komen. We willen de akoestiek verbeteren in deze zalen door middel van akoestisch materiaal tegen de wanden.	-60.000				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
11.5	Voortzetten STORM-aanpak	Sinds 2023 wordt de STORM-aanpak gebruikt in het Rijk van Nijmegen. Tijdens het overleg PFO Zorg & Onderwijs op 9 april hebben wethouders gezegd dat zij deze aanpak willen voortzetten en uitbreiden. Vanaf 2029 zijn de kosten afhankelijk van een landelijke subsidie en daardoor nog onbekend.		-45.511	-35.510	Pm	Pm
11.6	Dementie	Het Alzheimer café, nieuwe pilots voor een dementievriendelijke samenleving en activiteiten op Wereld alzheimerdag zijn tot nu toe gedekt door SPUK GALA. Deze regeling loopt dit jaar af. In 2027 start het AZWA, een onderdeel is dementie. Op dit moment is nog niet bekend of er lokale gelden beschikbaar komen voor dit thema.		-7.500	-7.500		
11.7	Mantelzorg	De Week van de mantelzorg, cursussen, voorlichting en andere activiteiten zijn tot nu toe gedekt door SPUK GALA. Deze regeling loopt dit jaar af. In 2027 start het AZWA, een onderdeel is mantelzorg. Op dit moment is nog niet bekend of er lokale gelden beschikbaar komen voor dit thema.		-7.500	-7.500		
11.8	Capaciteitsonderzoek binnen- en buitensport accommodaties	Om ervoor te zorgen dat het accommodatieaanbod, zowel voor binnen- als voor buitensport, blijft voldoen aan de behoefte van sportverenigingen en andere gebruikers voeren we een onderzoek uit naar de huidige en toekomstige behoefte.	-30.000				
11.9	Benchmark team Toezicht en Handhaving en Openbare Orde en Veiligheid	Gemeenten krijgen steeds meer taken en rondom de uitvoering spelen er hogere ambities en verwachtingen. Zowel vanuit het bestuur als vanuit inwoners en ondernemers. We kunnen echter niet alles en soms speelt gevoel een grote rol in plaats van feiten of cijfers. In plaats van meldingsgericht handhaven, willen we de stap maken naar risicogericht handhaven, zodat we vooral handhaven waar we het verschil in openbare orde en veiligheid kunnen maken. We geven daardoor gezamenlijk beter opvolging aan risicogerichte meldingen zoals (brand)veiligheid, ondermijning etc. En behouden ruimte voor ingekomen meldingen, aankomend (lokaal) beleid of landelijke en regionale ontwikkelingen. Ook geven we hiermee aan te onderzoeken of de huidige personele capaciteit en	-16.975				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
		kwaliteit van dienstverlening op het gebied van veiligheid en handhaving toereikend is voor de komende jaren. Hiermee voldoen we deels aan het beantwoorden van motie 1 'Wensen en bedenkingen Basis op orde VTH'.					
11.10	Tijdelijke projectleider maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht	Nederland heeft te maken met een steeds minder veilige situatie. Gemeenten spelen een belangrijke rol bij de voorbereiding op mogelijke crises. Uit landelijke en regionale signalen blijkt dat veel gemeenten hierop nog niet goed genoeg zijn voorbereid. Dit geldt ook voor de gemeente Wijchen. Om ervoor te zorgen dat de gemeente Wijchen goed is voorbereid op een mogelijke crisis, is het nodig om voor dit complexe en urgente onderwerp een tijdelijke inhuurkracht in te zetten.	-47.600	-95.200			
11.11	Ontwikkeling nieuw evenementenbeleid	Het huidige evenementenbeleid is toe aan actualisatie. Ontwikkelingen binnen de gemeente Wijchen en in de evenementenpraktijk maken aanpassingen noodzakelijk. Met de komst van een nieuwe beleidsadviseur is het traject gestart. Voor een breed gedragen beleid is een participatief proces nodig, evenals onderzoeken zoals akoestisch onderzoek door een extern bureau naar onder andere de Kasteeltuin en de Markt. Voor de uitvoering is budget noodzakelijk. Dit is de eerste stap voor het nieuwe evenementenbeleid. Verdere aanpak van het evenementenbeleid komen we op terug in de begroting.	-12.000				
11.12	Vervangen verkeersborden en hekwerk 4Daagse	Stichting 4DAAGSE heeft de verkeersplannen gedigitaliseerd. De gemeente Wijchen wordt gevraagd aan te sluiten bij de regionale invulling. Een deel van de door gemeente Wijchen gebruikte verkeersborden blijkt verouderd of niet te voldoen aan actuele, juridische eisen en moet worden vervangen. De nieuwe borden zijn herbruikbaar. Door de vroege start van de Vierdaagse is daarnaast reflecterend hekwerk nodig. Het hekwerk dat we twee jaar geleden hebben aangeschaft kunnen we aanpassen naar de nieuwe eisen, maar dat lukt niet voor de editie van 2026. We	-15.000				

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
		stellen voor hekwerken nu te huren en een voorstel uit te werken richting de begroting, voor de structurele oplossing.					
11.13	Asbestsanering kruipruimte 't Mozaïek	Tijdens het verduurzamingsproject bij 't Mozaïek is veel asbest aangetroffen. Tijdens het project is besloten om dit te parkeren en buiten het project op te pakken en apart budget aan te vragen. Op dit moment mag niemand onder de kruipruimte, niet voor inspecties, niet voor reparaties. Mocht er een calamiteit gebeuren, denk bijvoorbeeld aan lekkages, dan moeten we een asbestsaneerder sturen.	-480.975				
11.14	Geluidmetingen bij drie evenementen in kasteeltuin 2026	De afgelopen drie jaar is er bij een tweetal evenementen in de kasteeltuin geluidmetingen uitgevoerd. In afwachting van het nieuwe evenementenbeleid willen we de metingen dit jaar voortzetten. Dit jaar zijn er drie evenementen met verstrekte muziek in de kasteeltuin. Voor metingen moet een extern akoestisch bureau worden ingeschakeld.	-8.000				
11.15	Fietsenstalling centrum	In de praktijk is gebleken dat het wenselijk is dat we de openingstijden gaan verruimen van de pilot fietsenstalling centrum. Hiervoor is meer personele inzet nodig.	-30.000	-30.000			
11.16	Groene kasteeltuin Wijchen met evenementen incidentele kosten	Naar aanleiding van de rapporten over de slechte kwaliteit van het grasveld en de bomen in de kasteeltuin in Wijchen (Adviesrapportage Gazons kasteeltuin Wijchen, Kragten (2024)., Groeiplaatsonderzoek en boomadvies kasteeltuin Wijchen (2025).) is een plan opgesteld om het groen weerbaar te maken voor evenementen. Om dit te realiseren zijn de volgende incidentele en structurele maatregelen nodig:a) Het uitvoeren eenmalige maatregelen aan de groeiplaatsen van de bomen;b) Het uitvoeren van structurele maatregelen voor de bescherming van de bomenc) Het aanleggen van een evenementengrasveldd) Het aanstellen van een kasteel(tuin)conciërge.	-43.500		-102.500		
11.17	Waarderingssubsidie Stichting Anders	In 2026 is een subsidieaanvraag van Stichting Anders binnengekomen. De Stichting is sinds kort actief in		Pm	Pm		

Nr.	Onderwerp	Toelichting	2026	2027	2028	2029	2030
		Wijchen en levert veel goede diensten die onze meest (financieel) kwetsbare inwoners duurzaam vooruit helpt. Om hun taken en opdrachten goed uit te kunnen voeren onderzoeken we richting de Begroting 2027 op welke wijze we financiële ondersteuning kunnen bieden.					
	Totaal uitzettingen nieuw beleid		**-900.050**	**-285.711**	**-233.010**	**0**	**0**
	Bestaand beleid						
11.18	Schade aan de gevel MFA Zandloper	Enkele grote verlijmde panelen komen los door verrot regelwerk. We hebben één gevel compleet moeten schroeven, maar de overige gevels moeten allen worden geïnspecteerd op schade aan het regelwerk, we kunnen niet riskeren dat een paneel naar beneden komt .		-150.000			
11.19	Bodemsanering Wezelseveldweg	Dumping drugsafaval op grond gemeente Wijchen wordt op basis van zorgplicht gesaneerd. Mogelijk kostenverhaal bij dader (rechtszaak loopt) en later financiële ondersteuning via Decentralisatie-uitkering. We nemen hier in eerste instantie de kosten op.	-60.000	-8.000			
11.20	Bushaltes Wijchen	De kosten voor het realiseren van de bushaltes in Wijchen. De provincie geeft 100% subsidie voor de bouwkosten.	-178.850				
11.21	Bushaltes Wijchen dekking provincie	De kosten voor het realiseren van de bushaltes in Wijchen. De provincie vergoedt 100% met een subsidie voor de bouwkosten.	178.850				
11.22	Speelbos park Noord (Sliblaag vijver)	De vijver in park Noord is een belangrijk onderdeel van het plan. Het bevat veel speelwaarde. Om hier gebruik van te kunnen maken zal het slib in de vijver verwijderd en afgevoerd moeten worden. Dit was niet voorzien en is dus ook niet meegenomen in het projectbudget. De onderzoekkosten zijn € 6.300,- en de uitvoering € 38.000,Het definitieve ontwerp van het speelbos zal in juni aan de raad worden voorgelegd.	-44.300				
	Totaal Incidenteel bestaand beleid		**-104.300**	**-158.000**			

12. Incidenteel totaalbeeld

Incidenteel meerjarenperspectief ***(x € 1)***	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Begroting 2023					
Integraal plan WDW	-19.440				
Perspectiefnota 2023					
Wijchen schaatst	-14.000				
Kosten verplaatsing weekmarkt i.v.m. Wijchen Schaatst	-6.500				
STORM aanpak 2024-2026	-42.300				
Begroting 2024					
Samen actief en sportief.	-60.000				
Startup Wijchen	-5.000				
Tijdelijke huisvesting Basisschool Zuiderpad	-70.000	-70.000			
Perspectiefnota 2024					
Opbrengst bouwleges	217.000	217.000			
Kosten bouwleges	-150.000	-150.000			
Nieuwbouw zwembad De Meerval	-275.000				
Integrale aanpak bedrijven terrein Oost: Omgevingsplan Bedrijventerrein Wijchen Oost	-40.000	-30.000			
Begroting 2025					
Ondernemers Awards Wijchen verschuiving	-7.500		-7.500		-7.500
Externe juridische ondersteuning	-30.000				
Tijdelijke huisvesting Kraaijenberg / Oudelaan	-1.250	70.000			
Perspectiefnota 2025					
Munitax deelnemersbijdrage	-378.000				
Bestedingsruimte Integraal zorgakkoord	-23.000				
VMBO On Stage Regio Nijmegen	-5.000				
STORM aanpak	-11.000				
VTH beleid	-10.000				
Tijdelijke uitbreiding griffie en verlenging griffier 3 mnd	-79.500				
Padelbanen Haanenbergh	-17.000				
Ruimtelijk perspectief landschap Druten-Wijchen-Nijmegen-Heumen	-15.000				
Masterplan Das	-50.000				
Scouting Woezik verbouwing	-20.000				
Emilia van Nassau, historische roman	-20.000				
Speel-o-theek Mozaïek	-10.000	-10.000			
Begroting 2026					
Tijdelijke units PRO College	-17.500	-17.500			
Aanpak energielabel C	-20.000				
Dekking aanpak Energielabel C	20.000				
Ongediertebestrijding	-30.000				
Vervangen bushaltes	-40.000				
PvA Wijchense Berg	Pm				
Hoogspanningsstation Wijchen	-150.000				
Vooronderzoek aanpassingen Achterloseweg	-30.000				
Continuering verbinder Noorderlicht in Wijchen Noord - leefbaarheid	-45.000	-45.000	-45.000		

Incidenteel meerjarenperspectief ***(x € 1)***	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Extra kans sportpark Havenweg-Leemweg	-50.000				
Plan van aanpak Diepvoorde en omgeving	-311.255				
Dekking PvA fysieke maatregelen Diepvoorde, woonfonds	210.725				
Dekking PvA sociale activiteiten Diepvoorde, alg reserve	100.530				
Onttrekking algemene reserve afdekking incidenteel	1.307.990				
Amendement Noodpakket óók voor sociale minima (of inwoners in armoede)	-6.000				
Programmarapportage mei					
Inzet egalisatiereserve jeugdzorg	299.914				
Revitalisering bedrijventerrein Wijchen Oost inzet alg res	27.500				
Inzet egalisatiereserve omgevingsplannen	-25.000				
Inzet reserve statushouders	-2.000				
Perspectiefnota 2026, bestaand beleid					
Schade aan de gevel MFA Zandloper		-150.000			
Bodemsanering Wezelseveldweg	-60.000	-8.000			
Bushaltes Wijchen	-178.850				
Bushaltes Wijchen dekking provincie	178.850				
Speelbos park Noord (Sliblaag vijver)	-44.300				
Perspectiefnota 2026, nieuw beleid					
Wooncoach		-80.000	-80.000		
Landbouwstructuur - agrarische ondernemers Wijchen		-20.000	0	0	0
Subsidies TPV Haanenbergh en TPV Vormer geluidswanden	-156.000				
Akoestische maatregelen sport- en gymzalen Achterlo, MFA Noorderlicht en MFA Suikerberg	-60.000				
Voortzetten STORM- aanpak	0	-45.511	-35.510	0	0
Dementie		-7.500	-7.500		
Mantelzorg		-7.500	-7.500		
Capaciteitsonderzoek binnen- en buitensport accommodaties	-30.000				
Benchmark team Toezicht en Handhaving en Openbare Orde en Veiligheid	-16.975				
Tijdelijke projectleider maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht	-47.600	-95.200	0	0	0
Ontwikkeling nieuw evenementenbeleid	-12.000				
Vervangen verkeersborden en hekwerk 4Daagse	-15.000				
Asbestsanering kruipruimte 't Mozaïek	-480.975				
Geluidmetingen bij drie evenementen in kasteeltuin 2026	-8.000				
Fietsenstalling centrum	-30.000	-30.000			
Groene kasteeltuin Wijchen met evenementen incidentele kosten	-43.500		-102.500		
Inzet algemene reserve	**812.936**	**479.211**	**285.510**	**0**	**7.500**
Bestaand beleid met dekking					
Volkshuisvestingsprogramma	-15.000	-30.000			

Incidenteel meerjarenperspectief ***(x € 1)***	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Inzet reserve eenmalige middelen	15.000	30.000			
Realisatiestimulans betaalbare woningen	1.120.000	497.000	1.512.000		
Dotatie reserve woonfonds	-1.120.000	-497.000	-1.512.000		
Achterstallig onderhoud wegen	-220.000				
Inzet egalisatiereserve wegen	220.000				
Bushaltes Wijchen	-178.850				
Bushaltes Wijchen dekking provincie	178.850				
Visualisatie cultuurhistorie centrum Wijchen (romeinse erfgoed)	-20.109				
Inzet reserve cultuurhistorie	20.109				
Subsidie klassieke muziek	-16.000				
Inzet reserve cultuur	16.000				
Robuuste toegang sociaal wijkteam (ppn25)	-140.000	-140.000	-120.000		
Afdekking egalisatiereserve Jeugd	140.000	140.000	120.000		
Asfaltbestek 2026	-187.000				
Inzet egalisatiereserve groen	187.000				
Extra of geen verkiezing		-100.000			
Afdekking egalisatiereserve verkiezingen		100.000			
Afloop salariskosten Stroming	-37.906				
Afdekking voorziening personeel	37.906				
PPN24 I 13.24 Fietsvoorziening TKWM (pilot)	-60.984	-60.984			
Fietsvoorziening afdekking algemene reserve	60.984	60.984			
BS1 Lokaal Sportakkoord BCF	-22.903				
BS2 Combinatiefuncties Onderwijs/Cultuur/Sport	-198.109				
BS3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	-45.806				
BS10 Versterken sociale basis	-61.837				
BS11 Mantelzorg	-20.612				
BS13 Welzijn op recept	-30.919				
BS4 Kansrijke Start	-45.806				
BS7 Valpreventie	-112.224				
Brede SPUK-subsidie	538.216				
Vervanging gymmaterialen	-131.238	-123.449	-123.449	-123.449	-123.449
Afdekking egalisatiereserve gymmaterialen	131.238	123.449	123.449	123.449	123.449
Renovatie tennisvelden	-220.000	-55.000		-70.000	
Afdekking reserve RSA Tennis	220.000	55.000		70.000	
Investeringssubsidie renovatie velden Woezik		-680.000			
Afdekking reserve RSA		680.000			
Activiteiten landschapsontwikkelingsplan	-10.000	-25.000	-2.500		
Afdekking reserve landschapsontwikkelingsplan	10.000	25.000	2.500		
Tussenthuis	-750.000	-500.000			
Huuropbrengst en subsidie tussenthuis	750.000	500.000			
Omgevingsplannen	-40.000	-194			
Inzet egalisatiereserve omgevingsplannen	40.000	194			
Inzet activiteiten kunst	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	
Activiteiten kunst t.l.v. reserve kunst	10.000	10.000	10.000	10.000	
TOTAAL Incidenteel (excl. Bowgrond)	**-94.000**	**0**	**0**	**0**	**0**

13. Samenvatting begrotingswijziging per programma

In onderstaande tabel zijn alle wijzingen ten opzichte van de primitieve begroting 2026 per programma weergegeven. Bij iedere wijziging staat de verwijzing naar het raadsbesluit of de locatie in deze Perspectiefnota weergegeven. (Min is nadeel).

(Bedragen x € 1.000)

Programma	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
0	Actuele begroting 2026	90.199	90.439	90.534	90.057	94.754
0	4.01 Meicirculaire	-664	1.769	187	-2.460	-2.206
0	4.01 Prijsindexatie	0	21	26	48	73
0	4.05 Gemeenschappelijke regelingen	-675	-330	-330	-514	-514
0	4.06 OZB inkomsten	55	55	101	106	124
0	4.09 Kapitaallasten	-49	213	204	197	182
0	4.10 structurele budgetmutaties	-16	-252	-254	-256	-259
0	4.11 structureel programmarapportage	-251	0	0	0	0
0	4.10 Vrijval inzet surplus algemene reserve	0	200	0	0	0
0	4.13 structureel nieuw beleid	-18	-42	-42	-42	-43
0	5 incidenteel programmarapportage	300	0	0	0	0
0	5 Incidenteel nieuw beleid	-48	-95	0	0	0
0	5 Inzet algemene reserve incidenteel	813	480	286	0	8
0	5 Incidentele mutaties	235	30	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 0	**89.881**	**92.488**	**90.711**	**87.136**	**92.119**
1	Actuele begroting 2026	-4.804	-5.042	-5.231	-5.429	-5.436
1	4.01 Meicirculaire	0	-6	0	0	0
1	4.01 Prijsindexatie	0	0	-1	-1	-1
1	4.05 Gemeenschappelijke regelingen	-59	-213	-329	-278	-354
1	4.11 structureel programmarapportage	25	0	0	0	0
1	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
1	5 Incidenteel nieuw beleid	-17	0	0	0	0
1	5 Incidentele mutaties	0	0	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 1	**-4.856**	**-5.261**	**-5.561**	**-5.708**	**-5.791**
2	Actuele begroting 2026	-6.182	-6.162	-6.677	-6.881	-7.002
2	4.01 Prijsindexatie	0	-1	-7	-8	-10
2	4.09 Kapitaallasten	138	19	19	19	12
2	4.10 structurele budgetmutaties	-1	97	97	97	97
2	4.11 structureel programmarapportage	-63	0	0	0	0
2	4.13 structureel nieuw beleid	0	-19	-19	-19	-19
2	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
2	5 Incidentele mutaties	-220	0	0	0	0

Programma	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
2	5 Incidenteel nieuw beleid	-30	-30	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 2	**-6.358**	**-6.096**	**-6.587**	**-6.792**	**-6.922**
3	Actuele begroting 2026	-624	-549	-587	-609	-625
3	4.01 Prijsindexatie	0	0	0	0	-3
3	4.10 structurele budgetmutaties	10	-51	-51	-51	-51
3	4.11 structureel programmarapportage	-151	0	0	0	0
3	4.13 structureel nieuw beleid	0	0	0	0	0
3	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
3	5 Incidentele mutaties	0	0	0	0	0
3	5 Incidenteel nieuw beleid	-27	0	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 3	**-792**	**-600**	**-638**	**-660**	**-679**
4	Actuele begroting 2026	-3.800	-4.683	-4.876	-5.529	-5.655
4	4.01 Prijsindexatie	0	0	-1	-3	-3
4	4.09 Kapitaallasten	-3	34	35	27	27
4	4.10 structurele budgetmutaties	0	-25	-25	-25	-25
4	4.11 structureel programmarapportage	28	0	0	0	0
4	4.13 structureel nieuw beleid	0	0	0	0	-750
4	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
4	5 Incidenteel nieuw beleid	0	0	0	0	0
4	5 Incidentele mutaties	0	0	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 4	**-3.774**	**-4.674**	**-4.867**	**-5.530**	**-6.406**
5	Actuele begroting 2026	-12.044	-11.685	-11.257	-11.652	-11.855
5	4.01 Prijsindexatie	0	-6	-33	-42	-56
5	4.09 Kapitaallasten	8	-228	-219	-212	-193
5	4.10 structurele budgetmutaties	-25	-145	-123	-126	-130
5	4.11 structureel programmarapportage	27	0	0	0	0
5	4.13 structureel nieuw beleid	-27	-74	-93	-93	-93
5	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
5	5 Incidentele mutaties	-44	0	0	0	0
5	5 Incidenteel nieuw beleid	-290	0	-103	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 5	**-12.396**	**-12.139**	**-11.828**	**-12.125**	**-12.327**
6	Actuele begroting 2026	-56.543	-56.554	-56.938	-58.305	-59.249
6	4.01 Meicirculaire	-185	-491	105	2.497	2.614
6	4.01 Prijsindexatie	0	-32	-42	-31	-23
6	4.02 BUIG	800	200	172	168	101
6	4.03 Jeugd	-300	-534	-545	-556	-582

Programma	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
6	4.04 Wmo	330	292	315	328	347
6	4.05 Gemeenschappelijke regelingen	531	471	242	306	187
6	4.09 Kapitaallasten	-5	-4	-4	-4	-4
6	4.10 structurele budgetmutaties	31	-140	-40	-40	-40
6	4.11 structureel programmarapportage	-106	0	0	0	0
6	4.13 structureel nieuw beleid	-5	-12	-12	-12	-12
6	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
6	5 Incidentele mutaties	0	-150	0	0	0
6	5 Incidenteel nieuw beleid	-481	-61	-51	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 6	**-55.933**	**-57.016**	**-56.798**	**-55.649**	**-56.662**
7	Actuele begroting 2026	-3.965	-2.736	-2.861	-2.990	-3.065
7	4.01 Meicirculaire	0	-1.327	0	0	0
7	4.01 Prijsindexatie	0	3	2	5	7
7	4.05 Gemeenschappelijke regelingen	252	0	0	0	0
7	4.09 Kapitaallasten	6	0	0	0	0
7	4.10 structurele budgetmutaties	0	-13	-13	-13	-13
7	4.11 structureel programmarapportage	-34	0	0	0	0
7	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
7	5 Incidenteel nieuw beleid	-8	0	0	0	0
7	5 Incidentele mutaties	-60	-8	0	0	0
8	**TOTAAL PROGRAMMA 7**	**-3.809**	**-4.081**	**-2.872**	**-2.998**	**-3.071**
8	Actuele begroting 2026	-1.528	-2.440	-2.779	756	-1.364
8	4.01 Prijsindexatie	0	0	-1	-1	-2
8	4.10 structurele budgetmutaties	-15	-20	-20	-20	-20
8	4.11 structureel programmarapportage	-283	0	0	0	0
8	5 incidenteel programmarapportage	0	0	0	0	0
8	5 Incidenteel nieuw beleid	0	-100	-80	0	0
8	5 Incidentele mutaties	-15	-30	0	0	0
8	5 bouwgrond	-103	0	0	0	0
	TOTAAL PROGRAMMA 8	**-1.944**	**-2.590**	**-2.880**	**735**	**-1.386**
	Afronding	0	2	1	1	1
	TOTAAL PERSPECTIEFNOTA	**20**	**34**	**-1.319**	**-1.591**	**-1.123**